

Na temelju članka IV.3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na 53. sjednici, održanoj 31. siječnja 2006, usvojio je

P O S L O V N I K
DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

**POGLAVLJE I. Konstituiranje Doma naroda
Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine**

**Odjeljak A. Konstituiranje Doma naroda
Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine**

Članak 1.
**(Ustroj i rad Doma naroda Parlamentarne skupštine
Bosne i Hercegovine)**

Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Dom) ustrojava se i radi sukladno Ustavu BiH, zakonu i ovom Poslovniku.

Članak 2.
(Konstituirajuća sjednica)

- (1) Dom se konstituira održavanjem prve sjednice u tom mandatu.
- (2) Prvu sjednicu Doma, nakon provedenih izbora, saziva Kolegij Doma iz prethodnoga saziva, ako zakonom nije drukčije propisano.
- (3) Dok se ne izabere predsjedatelj, prvom sjednicom predsjedaja najstariji izabrani izaslanik kao privremeni predsjedatelj.
- (4) Nakon otvorenja prve sjednice, privremeni predsjedatelj čita listu izaslanika.

Članak 3. (Prisega)

Izaslanici preuzimaju dužnost zajedničkim davanjem prisege i njezinim pojedinačnim potpisivanjem. Tekst prisege glasi: "Obvezujem se da ću savjesno obnašati povjerene mi dužnosti; poštivati Ustav Bosne i Hercegovine; u cijelosti provoditi Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini; štiti i zauzimati se za ljudska prava i temeljne slobode te štiti interese i ravnopravnost svih naroda i građana."

Odjeljak B. Klubovi naroda

Članak 4. (Osnivanje klubova)

- (1) Nakon što izaslanici prisegnu, Dom osniva tri kluba izaslanika konstitutivnih naroda (u daljnjem tekstu: klubovi naroda):
 - a) Klub izaslanika bošnjačkoga naroda
 - b) Klub izaslanika hrvatskoga naroda
 - c) Klub izaslanika srpskoga naroda.
- (2) Klubovi naroda osnivaju se kao oblik djelovanja izaslanika u Domu, osobito u pripremi, predlaganju i razmatranju točaka dnevnog reda sjednice Doma.

Članak 5. (Ustroj klubova naroda)

Svaki klub naroda samostalno ustrojava način rada i bira predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja.

Članak 6.
(Financiranje klubova naroda)

Radi stvaranja povoljnih uvjeta za rad klubova naroda u aktivnostima Doma, nadležno povjerenstvo odlučuje i godišnje izvješćuje Dom o preraspodjeli financijskih sredstava, prostorija, kao i administrativnih, tehničkih i drugih usluga za rad klubova naroda.

**Odjeljak C. Izbor predsjedatelja, prvog
i drugog zamjenika predsjedatelja Doma**

Članak 7.
(Izbor)

- (1) Nakon što su osnovani klubovi naroda, Dom između svojih članova bira jednog Bošnjaka, jednog Hrvata i jednog Srbina koji će obnašati dužnosti: predsjedatelja, prvog zamjenika predsjedatelja i drugog zamjenika predsjedatelja Doma. Predsjedatelj ne može biti izabran iz istog konstitutivnog naroda kao predsjedatelj Zastupničkoga doma.
- (2) Pravo predlaganja kandidata za ove dužnosti ima svaki klub naroda i svaki izaslanik. Ako za jedno mjesto ima više kandidata, prvo se glasuje za kandidata kojega je predložio klub naroda. Nakon što se utvrdi kandidacijska lista za svako mjesto, glasuje se.
- (3) Ako od više kandidata za jedno mjesto nijedan kandidat nije dobio potrebnu većinu ili su dobili jednak broj glasova, glasovanje se ponavlja za dva kandidata koji su dobili najviše ili jednak broj glasova.
- (4) Odluka o izboru donosi se na način utvrđen za odlučivanje u

Domu, s tim što će, u slučaju usuglašavanja, usuglašavanje obaviti predstavnici klubova naroda, a ako usaglašavanje ne uspije - glasovanje se ponavlja.

- (5) Ako nijedan kandidat nije dobio potrebnu većinu, glasovanje se u cijelosti ponavlja.

POGLAVLJE II. Prava i dužnosti izaslanika

Članak 8.

(Sudjelovanje u radu)

- (1) Izaslanik ima pravo i dužnost nazočiti sjednici Doma i sjednici povjerenstva Doma čijim je članom. On sudjeluje u njihovu radu i angažira se na pronalaženju rješenja i donošenju odluka kojima se osigurava provedba ustavnih ovlasti institucija BiH.
- (2) U ostvarivanju svojih dužnosti, svaki izaslanik može sudjelovati u radu povjerenstva čiji nije član, bez prava glasa.
- (3) Izaslanik koji je spriječen nazočiti sjednici Doma ili sjednici povjerenstva čijim je članom, ili koji mora napustiti sjednicu za vrijeme njezina trajanja, na vrijeme obavještava predsjedatelja Doma ili predsjedatelja povjerenstva te iznosi razloge svoje odsutnosti.

Članak 9.

(Iniciranje i predlaganje akata)

Izaslanik ima pravo inicirati usvajanje, izmjene ili dopune zakona i drugih akata, te primjenjivati druge postupke sadržane u ovome Poslovniku, o čemu se Dom obvezno očituje.

Članak 10. **(Pravo na obavještenost)**

Kako bi se olakšalo njegovo sudjelovanje u aktivnostima Doma, izaslanika se, sukladno Poslovniku, pravodobno obavještava o sazivanju sjednice i dostavlja mu se odgovarajući materijal.

Članak 11. **(Čuvanje tajnosti)**

- (1) Izaslanik je obvezan držati u tajnosti državnu, vojnu, službenu ili poslovnu tajnu i povjerljive podatke i za to je odgovoran.
- (2) Prije dostave materijala izaslaniku, predsjedatelj Doma i predsjedatelji povjerenstava Doma odlučuju o stupnju povjerljivosti materijala pripremljenoga u Domu, sukladno zakonu.
- (3) Stavak (1) ovoga članka odnosi se i na materijal koji Vijeće ministara BiH i druga tijela BiH koji dostavljaju Domu, a koji nosi oznaku državne, vojne, službene ili poslovne tajne, kako je određeno zakonom ili drugim propisima donesenim na temelju zakona.
- (4) Dom može, na preporuku Ustavnopravnog povjerenstva i nakon rasprave, oduzeti imunitet izaslaniku koji se ne pridržava pravila iz članka 11. st. od (1) do (3) ovoga Poslovnika, nakon čega se može provesti sudski postupak.
- (5) Ustavnopravno povjerenstvo može dati prijedlog Domu o oduzimanju imuniteta ako to od njega zatraže Kolegij Doma, koje od stalnih tijela Doma ili najmanje jedan klub naroda. Zahtjev mora biti obrazložen.

Članak 12.
(Radnopravni status izaslanika)

- (1) Izaslanik koji ima status stalno zaposlenoga u Domu ima pravo na plaću za obnašanje dužnosti i druge naknade, sukladno zakonu i odlukama nadležnoga povjerenstva, a svi izaslanici imaju pravo na izaslanički paušal, te pravo na naknadu određenih materijalnih troškova.
- (2) Svojim zaključkom Dom, na prijedlog Kolegija Doma, određuje kriterije po kojima izaslanik, u svojstvu izabranog dužnosnika, ima pravo na status stalno zaposlenog izvan Doma.

Članak 13.
(Izaslanička iskaznica)

- (1) Izaslaniku se izdaje izaslanička iskaznica i glasačka kartica s brojem za čiju je uporabu odgovoran. Izaslanička iskaznica i glasačka kartica s brojem ne mogu se davati nijednoj drugoj osobi ni izaslaniku.
- (2) U izaslaničkoj iskaznici s fotografijom navodi se: ime i prezime izaslanika, imunitetno pravo i druga prava određena zakonom.
- (3) Sadržaj, oblik i način vođenja evidencije o izaslaničkoj iskaznici i glasačkoj kartici s brojem utvrđuje Kolegij Doma. Tajnik Doma zadužen je za njihovo izdavanje i vođenje evidencije.

Članak 14.
(Odgovornost izaslanika)

- (1) Sukladno Ustavu BiH i zakonu, izaslanik ne može biti pozvan na kaznenu niti građansku odgovornost za bilo koja djela počinjena u sklopu svojih dužnosti za vrijeme mandata.

- (2) O oduzimanju imuniteta u svakom konkretnom slučaju odlučuje Dom, na prijedlog Ustavnopravnog povjerenstva, sukladno članku 11. st. (4) i (5) Poslovnika, kao i u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Članak 15.
(Ostavka izaslanika)

- (1) Izaslanik ima pravo podnijeti ostavku na izaslaničku dužnost. Ostavku podnosi predsjedatelju Doma u pisanom obliku ili usmeno na sjednici Doma, ako Izbornim zakonom BiH nije drukčije propisano.
- (2) Svaki izaslanik, uključujući i izaslanika koji je podnio ostavku, može zatražiti žurnu raspravu u svezi s ostavkom. Ako izaslanik i nakon rasprave ostane pri ostavci, predsjedatelj o tome obavještava nadležno tijelo utvrđeno zakonom kako bi se obavila njegova zamjena.

POGLAVLJE III. Ustroj Doma

**Odjeljak A. Kolegij Doma i Zajednički kolegij obaju domova
Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine**

Članak 16.
(Sastav Kolegija Doma)

- (1) Kolegij Doma (u daljnjem tekstu: Kolegij) čine: predsjedatelj te prvi i drugi zamjenik predsjedatelja Doma.
- (2) Ako mjesto predsjedatelja te prvog ili drugog zamjenika predsjedatelja ostane slobodno, Dom, prema proceduri iz članka 7. ovoga Poslovnika, bira jednog od svojih članova iz

istog konstitutivnog naroda kojemu pripada i nenazočni predsjedatelj ili zamjenik predsjedatelja, koji će popuniti slobodno mjesto.

Članak 17. (Dužnosti Kolegija)

Kolegij je zadužen:

- a) za ostvarivanje prava i dužnosti izaslanika koja su u svezi s obnašanjem njihove dužnosti, te za izradbu prijedloga kriterija kojima se propisuju prava i obveze izaslanika na profesionalnom radu;
- b) za ostvarivanje suradnje sa Zastupničkim domom, uključujući održavanje zajedničke sjednice obaju domova na zahtjev Kolegija Zastupničkog doma, i za održavanje zajedničke sjednice kolegija obaju domova;
- c) za ostvarivanje prava i dužnosti Doma prema Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH, sukladno Ustavu BiH, zakonu i ovome Poslovniku;
- d) za razmatranje inicijativa i prijedloga podnesenih Domu glede njihove usklađenosti s ovim Poslovnikom;
- e) za ostvarivanje suradnje s političkim strankama, organizacijama i građanskim udrugama;
- f) za dogovore u svezi s pripremom dnevnog reda sjednice Doma;
- g) za dogovore u svezi s pripremom mogućega radnog plana;
- h) za sva druga pitanja koja bi mogla utjecati na rad Doma;
- i) za obavljanje i drugih poslova koje mu Dom i ovaj Poslovnik stavljaju u nadležnost.

Članak 18.
(Sazivanje sjednice Kolegija)

- (1) Kolegij se sastaje prema potrebi, a najmanje jednom u dva tjedna na zahtjev predsjedatelja. Međutim, Kolegij može odstupiti od ovoga pravila u razdoblju od 15. srpnja do 31. kolovoza.
- (2) Na zahtjev bilo kojega člana Kolegija, sjednicu Kolegija saziva predsjedatelj u roku od sedam dana.
- (3) Kada tako odluči, Kolegij radi u proširenom sastavu uz sudjelovanje predstavnika svakoga kluba naroda i/ili predsjedatelja povjerenstava.

Članak 19.
(Odlučivanje u Kolegiju)

Kolegij donosi odluke kosenzusom. Ako naponi za postizanje konsenzusa ne uspiju, odluke donosi predsjedatelj, uz obvezu da o tome obavijesti Dom.

Članak 20.
(Drugi sudionici na sjednicama Kolegija)

- (1) Sjednici Kolegija, prema potrebi, mogu nazočiti i ostali izaslanici i osobe koje pozove predsjedatelj, a koji nemaju pravo odlučivanja.
- (2) Predstavnik Vijeća ministara BiH poziva se na sjednice ili dijelove sjednica Kolegija na kojima se razmatraju pitanja iz članka 17. toč. f) i g) ovoga Poslovnika i u drugim slučajevima prema ocjeni Kolegija.

Članak 21.

(Zajednički kolegij obaju domova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine)

- (1) Sjednica Zajedničkog kolegija obaju domova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zajednički kolegij) održava se najmanje jednom mjesečno.
- (2) Zajedničkim kolegijem izmjenično predsjedaju predsjedatelji domova. Prvu sjednicu Zajedničkog kolegija sazivaju predsjedatelji obaju domova. Sljedeću sjednicu saziva predsjedatelj Doma koji predsjedava sjednicom.
- (3) Zajednički kolegij odluke donosi konsenzusom.
- (4) Kada se tako odluči, u radu Zajedničkog kolegija mogu sudjelovati predstavnici klubova naroda i klubova zastupnika.
- (5) Zajednički kolegij zadužen je:
 - a) za poticanje i koordiniranje međuparlamentarne suradnje;
 - b) za imenovanje članova privremenih izaslanstava koja sudjeluju na međuparlamentarnim skupovima, o čemu obavještavaju klubove naroda i klubove zastupnika;
 - c) za odlučivanje o načinu i rokovima rasprava glede odluka koje zahtijevaju odobrenje obaju domova;
 - d) za utvrđivanje kriterija za izbor članova stalnih izaslanstava Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
 - e) za sazivanje i organiziranje zajedničke sjednice obaju domova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
 - f) za sazivanje zajedničkih sastanaka s Vijećem ministara BiH;
 - g) za imenovanje tajnika zajedničkih povjerenstava obaju domova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;

- h) za obavljanje i drugih poslova koje mu u nadležnost stavljaju domovi i poslovnici domova.

Odjeljak B. Predsjedatelj Doma

Članak 22.

(Predsjedatelj i rotiranje)

- (1) Predsjedatelj se automatski rotira na toj dužnosti, bez glasovanja, svakih osam mjeseci, počevši od dana izbora predsjedatelja.
- (2) Ako predsjedatelj nije u mogućnosti nazočiti sjednici Doma, dužnost predsjedatelja obnaša prvi zamjenik predsjedatelja. Ako prvi zamjenik predsjedatelja također nije u mogućnosti nazočiti sjednici Doma, dužnost predsjedatelja obnaša drugi zamjenik predsjedatelja.

Članak 23.

(Dužnosti predsjedatelja Doma)

- (1) Predsjedatelj Doma:
 - a) predstavlja Dom;
 - b) sudjeluje u pripremi, saziva i predsjedava sjednicom Doma;
 - c) sudjeluje u pripremi, saziva i predsjedava sjednicom Kolegija;
 - d) potiče raspravu o pitanjima iz nadležnosti Doma;
 - e) usmjerava raspravu, daje riječ sudionicima u raspravi i oduzima je prema ovome Poslovniku;
 - f) ograničava trajanje rasprave u svezi s jednim ili više pitanja, ako je potrebno, kako bi se osiguralo razmatranje usvojenoga dnevnog reda u cijelosti;
 - g) poduzima sve potrebne mjere kako bi se osigurala mirna i

- uredna rasprava, uključujući i odgode za kraće razdoblje;
- h) brine o dosljednoj primjeni ovoga Poslovnika;
 - i) zadužen je za primjenu načela javnosti rada Doma i povjerenstava Doma;
 - j) brine o ostvarivanju prava i obnašanju dužnosti izaslanika u Domu u svezi s obnašanjem njihovih dužnosti iz nadležnosti Doma;
 - k) potpisuje zakone i druge akte koje usvoji Dom;
 - l) daje upute tajniku Doma u svezi s obavljanjem zadaća i dužnosti;
 - m) obavlja i druge dužnosti sukladno odlukama Doma.
- (2) U obavljanju spomenutih dužnosti, predsjedatelj se savjetuje sa zamjenicima predsjedatelja Doma.

Odjeljak C. Povjerenstva Doma

Članak 24. (Povjerenstva Doma)

Dom osniva stalna i privremena povjerenstva Doma i, zajedno sa Zastupničkim domom, zajednička stalna i privremena povjerenstva obaju domova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: PSBiH).

Članak 25. (Stalna povjerenstva Doma)

Dom ima sljedeća povjerenstva:

- a) Ustavnopravno povjerenstvo;
- b) Povjerenstvo za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze;
- c) Povjerenstvo za financije i proračun.

Članak 26. **(Ustavnopravno povjerenstvo)**

- (1) Ustavnopravno povjerenstvo:
- a) prati provedbu Ustava BiH;
 - b) razmatra pitanja od značenja za ustavni poredak Bosne i Hercegovine i daje inicijativu za amandmane na Ustav BiH;
 - c) ispituje i dostavlja Domu mišljenja o prijedlozima amandmana na Ustav BiH;
 - d) kada Dom ocijeni potrebnim, provodi javnu raspravu o prijedlozima amandmana na Ustav BiH ili o prijedlozima zakona, te obavještava Dom o ishodu javne rasprave;
 - e) razmatra prijedloge zakona koje Dom treba usvojiti u svezi s njihovom usklađenošću s Ustavom BiH i pravnim sustavom, kao i glede pravne obradbe, te Domu podnosi izvješće s mišljenjem i prijedlozima te pravno-tehničkim ispravcima očitih pogrešaka u tekstu;
 - f) razmatra pitanja zakonodavne metodologije i druga pitanja od značenja za usklađenost pravno-tehničke obradbe akata koje Dom treba usvojiti;
 - g) dostavlja mišljenja Ustavnom sudu BiH;
 - h) sudjeluje u pripremi programa rada iz područja zakonodavne aktivnosti Doma;
 - i) utvrđuje, zajedno s odgovarajućim povjerenstvom Zastupničkoga doma, pročišćeni tekst zakona i drugih propisa kada i ako ih za to ovlaste oba doma PSBiH;
 - j) sukladno članku 11. Poslovnika, razmatra prijedloge za oduzimanje imuniteta i u svezi s time predlaže odgovarajuće odluke Domu.

- (2) Povjerenstvo razmatra pitanja koja se odnose: na pravni sustav; na izborni sustav; na Vijeće ministara BiH; na državne praznike; na grb, zastavu i državnu himnu Bosne i Hercegovine; na pečat Bosne i Hercegovine; na državnu administraciju; na provedbu međunarodnog i domaćeg kaznenog zakonodavstva te na druga pitanja iz nadležnosti Doma koja nisu u nadležnosti drugih povjerenstava.

Članak 27.

(Povjerenstvo za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze)

- (1) Povjerenstvo za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze:
- a) prati vođenje vanjske politike Predsjedništva BiH i Vijeća ministara BiH;
 - b) razmatra pitanja suradnje Bosne i Hercegovine s Ujedinjenim narodima i međunarodnom zajednicom;
 - c) razmatra pitanja međuparlamentarne suradnje s odgovarajućim povjerenstvima parlamenata drugih zemalja;
 - d) razmatra pitanja suradnje s Vijećem Europe, Interparlamentarnom unijom, Srednjoeuropskom inicijativom i Europskom organizacijom za sigurnost i suradnju te s drugim međunarodnim organizacijama;
 - e) razmatra pitanja rada s institucijama BiH, mjerodavnim za pitanja vanjskih poslova i međunarodnih odnosa;
 - f) razmatra aktivnosti stalnih ili privremenih izaslanstava PSBiH u međuparlamentarnim institucijama;
 - g) razmatra pitanja suglasnosti za ratificiranje međunarodnih ugovora, sporazuma i konvencija;

- h) razmatra pitanja otkazivanja međunarodnih ugovora, sporazuma i konvencija;
 - i) razmatra pitanja koja se odnose na vanjskotrgovinsku politiku;
 - j) razmatra pitanja koja se odnose na sporazume o međunarodnoj trgovini;
 - k) razmatra pitanja koja se odnose na carinsku politiku;
 - l) razmatra pitanja koja se odnose na tarife, propise i zakone iz svoga područja;
 - m) razmatra pitanja koja se odnose na međunarodne obveze Bosne i Hercegovine;
 - n) razmatra odnose s međunarodnim trgovinskim institucijama;
 - o) razmatra pitanja koja se odnose na putne isprave;
 - p) razmatra pitanja koja se odnose na boravak i kretanje stranaca;
 - r) razmatra pitanja koja se odnose na uspostavu i funkcioniranje zajedničkih i međunarodnih veza;
 - s) razmatra pitanja koja se odnose na reguliranje međuentitetskog prometa;
 - t) razmatra pitanja koja se odnose na nadzor zračnoga prometa;
 - u) razmatra pitanja koja se odnose na nadzor frekvencija.
- (2) Povjerenstvo razmatra i druga pitanja iz područja međunarodnih i vanjskih poslova, vanjske trgovine, carina, prometa i veza.

Članak 28.
(Povjerenstvo za financije i proračun)

- (1) Povjerenstvo za financije i proračun razmatra pitanja koja se odnose:
 - a) na Centralnu banku BiH;
 - b) na bankarstvo, osim bankarske politike;
 - c) na vanjski dug;
 - d) na financiranje institucija BiH - oporezivanjem, akumulacijom duga ili drugih sredstava;
 - e) na funkcioniranje financijskih institucija na razini Bosne i Hercegovine;
 - f) na propise u području financija i proračuna;
 - g) na razmatranje, izvršenje i nadzor nad izvršenjem proračuna BiH;
 - h) na razmatranje izvješća iz članka 168. stavak (2);
 - i) na razmatranje odluka o akumulaciji duga, javnim zajmovima i drugim financijskim obvezama Bosne i Hercegovine;
 - j) na izvješća Ureda za reviziju institucija BiH.
- (2) Povjerenstvo, u suradnji s odgovarajućim tijelom Zastupničkoga doma, priprema i Vijeću ministara BiH dostavlja proračun Doma i zajednički proračun PSBiH do 15. rujna svake godine, kako bi bio uvršten u prijedlog zakona o proračunu institucija BiH za iduću godinu.
- (3) Povjerenstvo razmatra i druga pitanja iz područja financija i proračuna, sukladno ovome Poslovniku.

Članak 29.
(Privremena povjerenstva Doma)

- (1) Dom svojim zaključkom, na prijedlog izaslanika ili kluba naroda, može osnovati privremena povjerenstva Doma ili, na prijedlog Zastupničkoga doma, privremena zajednička povjerenstva:
 - a) za pripremu ili provedbu određenog akta ili pitanja;
 - b) istražna povjerenstva.
- (2) Predlagatelj je dužan predložiti ciljeve i zadaće povjerenstva.
- (3) Zadaće i sastav povjerenstva utvrđuju se zaključkom Doma.

Odjeljak D. Opće odredbe o povjerenstvima Doma

Članak 30.
(Imenovanje članova)

Nakon osnutka povjerenstva, Dom imenuje njegove članove. Imenovanje mora biti sukladno raspodjeli mjesta u Domu.

Članak 31.
(Sastav povjerenstva)

- (1) Povjerenstvo nema više od šest članova. Raspodjela mjesta mora biti razmjerna klubovima naroda u Domu, od kojih su dvije trećine članova izabrani s teritorija Federacije BiH, a jedna trećina s teritorija Republike Srpske.
- (2) Povjerenstvo između svojih članova bira predsjedatelja te prvog i drugog zamjenika predsjedatelja. Oni se biraju iz triju konstitutivnih naroda.

Članak 32.
(Suradnja s drugim povjerenstvima)

Povjerenstvo surađuje s drugim povjerenstvima Doma, odgovarajućim povjerenstvima Zastupničkoga doma i zajedničkim povjerenstvima o pitanjima od zajedničkoga interesa.

Članak 33.
(Suradnja s drugim institucijama)

U obavljanju dužnosti iz svoje nadležnosti, povjerenstvo može surađivati s odgovarajućim tijelima Predsjedništva BiH, Vijeća ministara BiH i entitetskih parlamenata te s drugim tijelima i institucijama na svim razinama vlasti, kao i sa skupinom građana.

Članak 34.
(Ovlasti povjerenstva)

Povjerenstvo može:

- a) provesti javna ili zatvorena saslušanja, samostalno ili s drugim nadležnim povjerenstvima;
- b) pozvati i saslušati svjedoke iz bilo koje institucije u Bosni i Hercegovini i može od njih zahtijevati odgovore na sva ispitivanja te iznošenje svih činjenica i informacija, kao i onih koje predstavljaju državnu tajnu;
- c) pokrenuti pitanje odgovornosti za neodazivanje pozivu povjerenstava, davanje lažnih ili netočnih iskaza povjerenstvu pod prisegom;
- d) zahtijevati izvješće od bilo kojega izabranog i imenovanog dužnosnika, službenika ili institucije;
- e) zahtijevati pomoć revizora;
- f) zatražiti pomoć neovisnih stručnjaka izvan institucija u Bosni i Hercegovini.

Članak 35.

(Mišljenja, prijedlozi i izvješća povjerenstva)

- (1) Povjerenstvo daje mišljenja, podnosi prijedloge i izvješća Domu i obavlja druge poslove kako je propisano ovim Poslovníkom ili zakonom. Povjerenstvo odlučuje o pitanjima koja su mu određena glasovanjem u Domu, što ne uključuje i odgovornost za usvajanje zakona.
- (2) Povjerenstvo jednom godišnje Domu podnosi izvješće o svome radu.

Članak 36.

(Ustroj rada povjerenstva)

Predsjedatelj povjerenstva, u suradnji s njegovim tajnikom, ustrojava rad povjerenstva. Predsjedatelj povjerenstva ima iste ovlasti i kompetencije kao predsjedatelj Doma, primijenjeno na postupke i rasprave u povjerenstvu.

Članak 37.

(Predsjedatelj povjerenstva)

- (1) Ako predsjedatelj povjerenstva nije u mogućnosti nazočiti sjednici povjerenstva, dužnost predsjedatelja obnaša prvi zamjenik predsjedatelja. Ako je prvi zamjenik predsjedatelja također nenazočan, dužnost predsjedatelja obnaša drugi zamjenik predsjedatelja.
- (2) Ako mjesto predsjedatelja povjerenstva ili jednoga od njegovih zamjenika ostane slobodno, povjerenstvo određuje jednoga od svojih članova kako bi privremeno popunio slobodno mjesto i o tome obavještava Dom.

Članak 38. **(Sazivanje sjednice povjerenstva)**

- (1) Sjednicu povjerenstva saziva predsjedatelj povjerenstva na vlastitu inicijativu i na prijedlog Kolegija ili zamjenika predsjedatelja toga povjerenstva ili najmanje jedne trećine članova povjerenstva, kao i u slučaju iz članka 37. stavak (1) ovoga Poslovnika.
- (2) Predsjedatelj saziva sjednicu povjerenstva pet dana prije održavanja sjednice, a iz opravdanih razloga sjednica se može sazvati u kraćem roku. Izaslaniku se na vrijeme dostavlja materijal u svezi s dnevnim redom sjednice.
- (3) Ako predsjedatelj povjerenstva ne sazove sjednicu kada se to od njega zatraži, sjednicu saziva jedan od njegovih zamjenika.
- (4) Sjednici povjerenstva mogu nazočiti izaslanici koji nisu članovi toga povjerenstva, kao i stručnjaci za pojedina područja, bez prava odlučivanja.

Članak 39. **(Odlučivanje)**

- (1) Povjerenstvo odlučuje jednostavnom većinom, uz uvjet da ima kvorum u kojemu moraju biti zastupljena sva tri konstitutivna naroda.
- (2) Prilikom donošenja konačnih odluka o kojima se Dom ne očituje, povjerenstvo odlučuje većinom u kojoj moraju biti zastupljena sva tri konstitutivna naroda, s time što predsjedatelj, prvi i drugi zamjenik predsjedatelja povjerenstva nastoje postići suglasnosti. Ako se postigne suglasnost, o odluci se ponovno glasuje na sjednici povjerenstva.

Članak 40.
(Potpovjerenstvo i angažiranje stručnjaka)

- (1) Radi pručavanja određenih pitanja iz svoje nadležnosti, izradbe izvješća ili pripreme zakona i drugih akata, povjerenstvo može osnovati potpovjerenstvo ili radnu skupinu i utvrditi njihov djelokrug.
- (2) Povjerenstvo može zatražiti privremenu pomoć stručnjaka s liste koju su potvrdila oba doma PSBiH.
- (3) Javni natječaj raspisuju i provode stručne službe Tajništva PSBiH na temelju kriterija koje je utvrdilo Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove.
- (4) Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove utvrđuje i predlaže Domu listu stručnjaka usuglašenu s nadležnim povjerenstvima.

Odjeljak E. Zajednička povjerenstva obaju domova PSBiH

Članak 41.
(Mišljenja, prijedlozi i izvješća zajedničkih povjerenstava obaju domova PSBiH)

- (1) Zajednička povjerenstva obaju domova PSBiH (u daljnjem tekstu: zajednička povjerenstva) domovima daju svoja mišljenja, podnose prijedloge i izvješća i obavljaju druge poslove kako je propisano poslovnica obaju domova. Zajednička povjerenstva odlučuju i o drugim pitanjima koja im domovi prenesu u nadležnost, s time što se na zajednička povjerenstva ne može prenijeti nadležnost za usvajanje zakona.
- (2) Domovi svojim zaključkom mogu, na prijedlog izaslanika, zastupnika, klubova naroda i klubova zastupnika, osnovati

privremena zajednička povjerenstva radi praćenja, razmatranja i istraživanja specifičnih pitanja, kao i za pripremu i prezentiranje prijedloga za usvajanje zakona ili drugih akata iz nadležnosti obaju domova.

Članak 42.

(Osnivanje zajedničkih povjerenstava)

- (1) Zajedničko povjerenstvo ima 12 članova, od kojih se šest bira iz Doma a šest iz Zastupničkoga doma, s time što se dvije trećine članova biraju s teritorija Federacije BiH, a jedna trećina s teritorija Republike Srpske.
- (2) Prvu sjednicu zajedničkog povjerenstva sazivaju predsjedatelji obaju domova.
- (3) Zajedničko povjerenstvo između svojih članova bira predsjedatelja te prvog i drugog zamjenika predsjedatelja, koji se biraju iz tri konstitutivna naroda. Predsjedatelj i prvi zamjenik predsjedatelja ne mogu biti članovi istoga doma.
- (4) Zajednička povjerenstva mogu zatražiti povremenu pomoć stručnjaka, koji će biti angažirani s liste stručnjaka kako je definirano člankom 40. Poslovnika.

Članak 43.

(Kvorum i odlučivanje)

- (1) Kvorum za rad zajedničkog povjerenstva čini sedam članova povjerenstva, od čega je najmanje polovina članova povjerenstva iz svakoga doma, uz uvjet da ta natpolovična većina obuhvaća najmanje po jednoga predstavnika svakoga konstitutivnog naroda iz Doma.
- (2) Zajedničko povjerenstvo odlučuje jednostavnom većinom, uz

uvjet da ona obuhvaća najmanje jednu trećinu članova svakoga Doma i po jednoga predstavnika svakoga konstitutivnog naroda. Iznimno od ove odredbe, kada Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove donosi konačne odluke, primijenjuju se odredbe Poslovnika koje se odnose na glasovanje - odlučivanje u Domu, s time što predsjedatelj, prvi i drugi zamjenik predsjedatelja Povjerenstva nastoje postići suglasnost.

Članak 44.
(Izvješće o radu)

Zajedničko povjerenstvo podnosi izvješće o radu prema potrebi, a najmanje jednom godišnje.

Članak 45.
(Predsjedatelji povjerenstava)

Domovi u zajedničkim povjerenstvima imaju jednu polovinu, a najmanje jednu trećinu predsjedatelja.

Članak 46.
(Rad zajedničkih povjerenstava)

Zajednička povjerenstva u svome radu primjenjuju ostale opće odredbe poslovnika domova o radu povjerenstava.

Članak 47.
(Zajednička stalna povjerenstva)

Domovi imaju sljedeća zajednička stalna povjerenstva:

- a) Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost BiH;
- b) Zajedničko sigurnosno-obavještajno povjerenstvo za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH;
- c) Zajedničko povjerenstvo za ekonomske reforme i razvoj;

- d) Zajedničko povjerenstvo za europske integracije;
- e) Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove;
- f) Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava, prava djeteta, mlade, useljništvo, izbjeglice, azil i etiku.

Članak 48.

(Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost BiH)

- (1) Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost:
 - a) razmatra i prati provedbu sigurnosne i obrambene politike Bosne i Hercegovine;
 - b) prati rad i razmatra izvješća Stalnog komiteta za vojna pitanja, Ministarstva obrane BiH, Ministarstva sigurnosti BiH i drugih izvršnih tijela koja se bave pitanjima iz područja sigurnosti i obrane i o tome izvješćuje PSBiH, s posebnim osvrtom: na izvješća, kratkoročne i dugoročne planove u svezi sa strukturom Oružanih snaga BiH; na kadrovsku politiku i novačenje, plaće i naknade, obrazovanje i obuku pripadnika Oružanih snaga BiH; na profesionalno ponašanje i etičke standarde za civilno i vojno osoblje; na opremanje vojske, rad vojne industrije, nabavu sredstava i uvoz i izvoz oružja i vojne opreme; na materijalnu potporu i ugovore sa stranim tvrtkama koje pružaju usluge obrambenim institucijama na komercijalnoj osnovi; na borbenu spremnost, vojne vježbe i operacije, uključujući izvršenje međunarodnih obveza i međunarodne operacije potpore miru;
 - c) razmatra zakone i amandmane na zakone iz nadležnosti Povjerenstva;
 - d) razmatra i dostavlja mišljenja i preporuke, izmjene i dopune na prijedlog proračuna za obranu;

- e) razmatra izvješća o izvršenju proračuna za obranu, kao i izvješća o reviziji institucija u području obrambene i sigurnosne politike Bosne i Hercegovine;
 - f) razmatra pitanja suradnje Bosne i Hercegovine s Ujedinjenim narodima, s Organizacijom za sigurnost i suradnju u Europi, NATO-om, Paktom stabilnosti Jugoistočne Europe i drugim organizacijama i zemljama iz područja sigurnosti i obrane;
 - g) razmatra aktivnosti stalnih i privremenih izaslanstava Bosne i Hercegovine u međunarodnim i međuparlamentarnim institucijama iz područja sigurnosti i obrane;
 - h) razmatra i dostavlja mišljenja PSBiH o ratificiranju i provedbi međunarodnih ugovora iz područja sigurnosti i obrane;
 - i) ostvaruje suradnju s nadležnim parlamentarnim povjerenstvima bh. entiteta, drugih država, kao i s međunarodnim organizacijama i drugim obrambenim tijelima.
- (2) Zajedničko povjerenstvo razmatra i druga pitanja iz područja sigurnosti Bosne i Hercegovine.

Članak 49.

(Zajedničko sigurnosno-obavještajno povjerenstvo za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH)

- (1) Zajedničko sigurnosno-obavještajno povjerenstvo za nadzor nad radom Obavještajno- sigurnosne agencije BiH:
- a) nadzire zakonitost rada Agencije;
 - b) raspravlja i daje mišljenja o imenovanju glavnog ravnatelja i zamjenika glavnoga ravnatelja;

- c) razmatra izvješća predsjedatelja o pitanjima iz njegove nadležnosti, uključujući mjere poduzete radi rješavanja svih problema u Agenciji utvrđenih glede provođenja inspekcijskog nadzora, revizije ili istrage;
 - d) razmatra izvješća glavnog ravnatelja o radu i troškovima Agencije, te posebice analizira načine trošenja proračunskih sredstava;
 - e) daje mišljenja o detaljnom prijedlogu proračuna Agencije;
 - f) razmatra izvješća glavnog inspektora;
 - g) zahtijeva od zaposlenika Agencije, uz pomoć predsjedatelja, osiguranje stručnih savjeta kada je to potrebno radi nadziranja;
 - h) provodi istrage o radu Agencije.
- (2) Zajedničko povjerenstvo razmatra i druga pitanja iz područja rada Agencije, sukladno Zakonu o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, kao i drugim posebnim zakonima iz kojih proistječe odgovarajuća nadležnost.

Članak 50.

(Zajedničko povjerenstvo za ekonomske reforme i razvoj)

- (1) Zajedničko povjerenstvo za ekonomske reforme i razvoj razmatra pitanja koja se odnose:
- a) na ekonomske reforme koje su u nadležnosti institucija BiH;
 - b) na prijedloge reformi ili inicijative za izmjene zakona koje Povjerenstvu dostavljaju predstavnici građanskog društva, odnosno udruge gospodarstvenika, unije poslodavaca, sindikata, agencija za regionalni razvoj, udruge građana ili drugih nevladinih interesnih skupina;
 - c) na monetarnu politiku;

- d) na politiku vanjskog zaduživanja;
 - e) na odnose s međunarodnim financijskim institucijama;
 - f) na politiku i program rekonstruiranja i razvoja Bosne i Hercegovine;
 - g) na definiranje mjera ekonomske politike;
 - h) na fiskalnu i kreditnu politiku Bosne i Hercegovine;
 - i) na bankarsku politiku;
 - j) na statistiku, mjere i standarde.
- (2) Zajedničko povjerenstvo razmatra i druga pitanja iz područja ekonomskih reformi, rekonstruiranja i razvoja Bosne i Hercegovine.

Članak 51.

(Zajedničko povjerenstvo za europske integracije)

- (1) Zajedničko povjerenstvo za europske integracije razmatra pitanja koja se odnose:
- a) na raspravljanje općih pitanja koja su u svezi s europskim integracijama;
 - b) na praćenje provedbe prava i obveza Bosne i Hercegovine proizišlih iz međunarodnih ugovora koji se odnose na Vijeće Europe;
 - c) na koordiniranje rada matičnih radnih tijela u svezi s europskim integracijama i dostavu mišljenja, preporuka i upozorenja tim tijelima;
 - d) na analiziranje posljedica interakcijske strategije za Bosnu i Hercegovinu i pripremu sveobuhvatnih izvješća;
 - e) na nadziranje izradbe studije izvodivosti i praćenje provedbe pretpristupne (Proces stabilizacije i pridruživanja) i pristupne strategije Bosne i Hercegovine;

- f) na nadziranje provedbe usklađivanja zakona Bosne i Hercegovine s *acquis communautaire* (pozitivnom legislativom EU) kada Povjerenstvo stekne uvjete za to;
 - g) na suradnju s institucijama u Bosni i Hercegovini (posebice s Direkcijom za europske integracije BiH), institucijama EU i drugih zemalja u svezi s pitanjima integracije;
 - h) na organiziranje prezentacije javnog mišljenja o pitanjima integracije;
 - i) na prikupljanje, pohranjivanje i sustavno prezentiranje članovima Povjerenstva informacija u svezi s EU;
 - j) na nadziranje korištenja dodijeljenih sredstava EU;
 - k) na obavljanje drugih poslova u svezi s europskim pitanjima koji ne spadaju u nadležnost ostalih radnih tijela;
 - l) na održavanje javnog saslušanja u svezi s pitanjima europskih integracija radi prikupljanja mišljenja i stajališta predstavnika civilnoga društva, nevladinih organizacija, intelektualaca, kao i vladinih i nevladinih stručnjaka u određenim područjima.
- (2) Zajedničko povjerenstvo razmatra i druga pitanja u svezi s europskim integracijama.

Član 52.

(Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove)

- (1) Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove:
- a) usvaja akte koji propisuju visinu plaća i naknada za sve zaposlene u PSBiH;
 - b) usvaja akte koji propisuju visinu naknada za specifične materijalne troškove zaposlenih u PSBiH, donosi pojedinačne akte o plaćama i naknadama materijalnih i drugih troškova, o naknadama i dnevnicama za

- angažiranje stručnjaka i svjedoka, kao i o naknadama određenih materijalnih troškova savjetnika;
- c) u suradnji s nadležnim tijelima obaju domova, prati i razmatra izvješća o izvršenju proračuna PSBiH i o tome izvješćuje domove te donosi sve akte PSBiH kojima se propisuje trošenje, odnosno korištenje sredstava utvrđenih proračunom PSBiH;
 - d) obavlja poslove u svezi s nekretninama u vlasništvu PSBiH, a posebice o korištenju stanova za zaposlene u PSBiH i raspolaganju stanovima; odlučuje o njihovoj dodjeli na korištenje, zamjeni i jednokratnom prijenosu prava korištenja sukladno zakonu;
 - e) odlučuje o dodjeli privremenog smještaja zaposlenima, sukladno zakonu i aktima PSBiH;
 - f) daje suglasnost na Pravilnik o unutarnjem ustroju Tajništva PSBiH, sukladno Odluci o ustroju Tajništva koju donosi PSBiH;
 - g) daje prijedlog i mišljenje o promjeni ustroja Tajništva PSBiH;
 - h) definira uvjete za korištenje automobila u obavljanju službenih dužnosti;
 - i) na temelju godišnjih izvješća klubova o utrošku sredstava i iskazanih godišnjih potreba klubova, odlučuje i godišnje izvješćuje Dom o preraspodjeli financijskih sredstava, prostorija, kao i administrativnih, tehničkih i drugih usluga za rad klubova;
 - j) utvrđuje kriterije za angažiranje stručnjaka i svjedoka za potrebe povjerenstava i drugih radnih tijela Doma.
- (2) Zajedničko povjerenstvo razmatra i druga administrativna pitanja iz nadležnosti domova.

Članak 53.

(Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava, prava djeteta, mlade, useljeništvo, izbjeglice, azil i etiku)

- (1) Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava, prava djeteta, mlade, useljeništvo, izbjeglice, azil i etiku razmatra pitanja koja se odnose:
- a) na ostvarivanje ljudskih prava i temeljnih sloboda, zajamčenih Ustavom i zakonodavstvom BiH, od državnih tijela, javnih institucija i organizacija koje primjenjuju javne ovlasti, u slučajevima koje iznese Ombudsman, građani i entiteti, te o tome izvješćuje domove;
 - b) na državljanstvo;
 - c) na useljeništvo, izbjeglice i azil;
 - d) na provedbu aneksa VI. i VII. Općega okvirnog sporazuma za mir;
 - e) na razvoj i probleme u realiziranju i zaštiti ljudskih prava i sloboda te mjere za njihovu djelotvorniju zaštitu. Povjerenstvo neće razmatrati pitanja koja su u tijeku rješavanja na sudovima i druge sporove, osim ako se radi o neprihvatljivom kašnjenju u postupku ili o evidentnoj zlouporabi vlasti i samovolji na koju ukaže Ombudsman;
 - f) na prijedloge koje dostavljaju građani, uz obavještanje podnositelja o ishodu;
 - g) na peticije u svezi s povredama ljudskih prava i temeljnih sloboda, usvajajući odgovarajuće mjere i izvješćujući podnositelja i domove o usvojenim odlukama;
 - h) na suradnju s Povjerenstvom za ljudska prava (predviđenom Aneksom VI.) i Povjerenstvom za raseljene osobe i izbjeglice (predviđenom Aneksom VII. Općega okvirnog sporazuma za mir), kao i

povjerenstvima za ljudska prava u Parlamentu Federacije BiH i Narodnoj skupštini Republike Srpske;

- i) na razmatranje pitanja u svezi s ostvarivanjem prava djeteta - posebice poboljšanja statusa djeteta u Bosni i Hercegovini;
- j) na poticanje aktivnosti u institucijama BiH na provođenju Konvencije o pravima djeteta, kao i poticanje i ostvarivanje suradnje s povjerenstvima entitetskih parlamenata na poboljšanju statusa djeteta i provođenje Konvencije o pravima djeteta;
- k) na razmatranje predloženih zakona i drugih propisa sa stajališta prava djeteta i sprečavanje diskriminacije prava djeteta;
- l) na razmatranje pitanja u svezi s ostvarivanjem prava mladih - posebice unapređenja prava mladih u Bosni i Hercegovini;
- m) na poticanje aktivnosti u institucijama BiH na usvajanju i provedbi najznačajnijih međunarodnih dokumenata o pitanju mladih;
- n) na razmatranje prijedloga dokumenata i izvješća institucija BiH koji se odnose na prava djeteta i na pitanja mladih, te razmatranje priprema za sudjelovanje izaslanstava Bosne i Hercegovine na međunarodnim skupovima kada se razmatraju pitanja prava djeteta i pitanja mladih;
- o) na analiziranje izvješća o provedbi Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH koje obavlja Izorno povjerenstvo BiH;
- p) na upozoravanje izabranih dužnosnika PSBiH i Vijeća ministara BiH na odredbe Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH radi njegove dosljedne primjene;

- r) na razmatranje s Izbornim povjerenstvom BiH mogućih slučajeva kršenja Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH izabраних dužnosnika PSBiH i Vijeća ministara BiH;
 - s) na pripremu i utvrđivanje prijedloga kodeksa ponašanja za zastupnike i izaslanike u PSBiH.
- (2) Zajedničko povjerenstvo razmatra i druga pitanja iz područja ljudskih prava, ostvarivanja prava djeteta, mladih, useljeničtva, izbjeglica, azila i etike.

POGLAVLJE IV. Sjednice Doma i zajedničke sjednice obaju domova PSBiH

Odjeljak A. Radni plan Doma

Članak 54. (Godišnji radni plan)

- (1) Kolegij utvrđuje orijentacijski radni plan Doma za jednogodišnje razdoblje. Taj plan uključuje pitanja i rokove za njihovu raspravu na sjednicama Doma.
- (2) Radi izradbe radnog plana, Kolegij će zatražiti od Predsjedništva BiH, Vijeća ministara BiH i svih povjerenstva i klubova naroda iznošenje prijedloga i mišljenja u roku koji odredi Kolegij.
- (3) Imajući u vidu sve ove prijedloge i bilo koje drugo pitanje koje je već u postupku, tajnik Doma dostavlja Kolegiju prijedlog radnog plana na razmatranje. Kada Kolegij usvoji radni plan, dostavlja ga izaslanicima, svim povjerenstvima i klubovima naroda, kao i Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH.

Članak 55.
(Mjesečni radni plan)

Kolegij utvrđuje kalendar za idući mjesec, uključujući datume ili tjedne u kojima su predviđene sjednice Doma. Kolegij dostavlja kalendar izaslanicima, povjerenstvima Doma, Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH.

Odjeljak B. Sazivanje sjednice, predlaganje i utvrđivanje dnevnog reda

Članak 56.
(Sazivanje sjednice - predsjedatelj)

- (1) Predsjedatelj, u dogovoru sa zamjenicima predsjedatelja, saziva sjednicu Doma i predlaže dnevni red prema radnom planu.
- (2) Poziv za sjednicu Doma dostavlja se izaslaniku najmanje sedam dana prije dana održavanja planirane sjednice, osim ako je ovim Poslovníkom drukčije propisano. Dnevni red, materijal pripremljen za sjednicu i, ako je to slučaj, zapisnik prethodne sjednice dostavlja se izaslaniku s pozivom za sjednicu.
- (3) U opravdanim slučajevima, dnevni red, izmjena ili dopuna dnevnog reda može biti predložena za vrijeme održavanja sjednice Doma, a materijal podijeljen na samoj sjednici.
- (4) U žurnim slučajevima i na zahtjev jednoga kluba naroda ili najmanje pet izaslanika ili prema vlastitoj odluci, predsjedatelj može sazvati sjednicu u roku od tri dana. U tom slučaju, dnevni red sjednice, kao i u opravdanim slučajevima, može biti predložen za vrijeme njezina održavanja, a materijal podijeljen na samoj sjednici.

Članak 57.

(Sazivanje sjednice - zamjenik predsjedatelja)

- (1) Zamjenik predsjedatelja saziva sjednicu Doma ako je predsjedatelj spriječen sazvati sjednicu Doma.
- (2) Zamjenik predsjedatelja saziva sjednicu Doma najkasnije u roku do tri dana ako predsjedatelj Doma ne sazove sjednicu u roku iz članka 56. stavak (4) ovoga Poslovnika.

Članak 58.

(Utvrđivanje dnevnog reda)

- (1) Kolegij u dnevni red uvrštava prijedloge zakona i izvješća povjerenstava i svaku drugu točku koja je obvezna, sukladno ovome Poslovniku.
- (2) Obvezna točka je ona koja je prošla proceduru sukladno Poslovniku ili ako to jednoglasnom odlukom traži povjerenstvo Doma.
- (3) Kolegij može u dnevni red uvrstiti i druga pitanja koja su ovlašteni predlagatelji dostavili Domu i koja spadaju u njegovu nadležnost.

Članak 59.

(Dopuna ili izmjena dnevnog reda)

- (1) Na početku sjednice, svaki izaslanik, kao i svaki ovlašteni predlagatelj, ima pravo tražiti izostavljanje svake neobvezne točke i predlaganje nove. Izostavljanje obveznih točaka iz članka 58. stavak (2) ovoga Poslovnika nije dopušteno.
- (2) Izaslanik ne može izlagati dulje od tri minute niti elaborirati bit pitanja koje je predloženo kao točka dnevnoga reda, ako Kolegij, na zahtjev izaslanika, ne odluči drukčije.

Članak 60.

(Glasovanje o dopunama ili izmjenama dnevnog reda)

Ako nisu predložene izmjene dnevnog reda, on se smatra usvojenim. U slučaju da su predložene izmjene dnevnoga reda i nakon što izaslanici izraze svoja stajališta u svezi s tim prijedlogom, Dom glasuje o svakoj predloženoj izmjeni. Glasuje se prema redoslijedu kojim su izaslanici predlagali izmjene.

Odjeljak C. Definicija kvoruma, predsjedanje i sudjelovanje u radu

Članak 61.

(Kvorum)

- (1) Na početku svake sjednice i prije glasovanja, predsjedatelj utvrđuje ima li kvoruma i o tome obavještava Dom.
- (2) Kvorum čini devet izaslanika, uz uvjet da su nazočna najmanje tri bošnjačka, tri hrvatska i tri srpska izaslanika.
- (3) Ako se ustvrdi da nema kvoruma, predsjedatelj određuje stanku u trajanju do 60 minuta, tijekom koje pokušava naći rješenje.

Članak 62.

(Sudjelovanje na sjednici Doma)

- (1) Predlagatelj, odnosno predstavnik predlagatelja, dužan je sudjelovati na sjednici Doma i na sjednici povjerenstva Doma.
- (2) Članovi Predsjedništva BiH mogu, a članovi Vijeća ministara BiH imaju pravo i dužnost sudjelovati na sjednicama Doma.
- (3) U slučaju nenazočnosti predlagatelja pitanja o kojemu se raspravlja na sjednici Doma, Dom može odlučiti da raspravu prekine, odgodi ili vodi i bez nazočnosti predlagatelja.

- (4) Uzvanici koje pozove predsjedatelj mogu sudjelovati na sjednici, sukladno ovome Poslovniku.

Članak 63. (Sudjelovanje u raspravi)

- (1) Svaki izaslanik ili drugi sudionik sjednice Doma može govoriti kada zatraži i dobije riječ od predsjedatelja, ali ne dulje od 10 minuta.
- (2) Predlagatelj zakona ima pravo i obvezu prije početka rasprave obrazložiti prijedlog zakona u vremenu do 15 minuta.
- (3) Prijave za sudjelovanje u raspravi mogu se podnijeti do okončanja rasprave.
- (4) Predsjedatelj daje riječ izaslanicima redoslijedom kojim su se prijavili.

Članak 64. (Povreda Poslovnika i ispravak krivog navoda)

- (1) Predsjedatelj daje riječ izaslaniku koji želi govoriti o povredi Poslovnika ili o nepridržavanju utvrđenoga dnevnog reda, odmah nakon što je on zatraži. Izlaganje prema prigovoru ne može trajati dulje od tri minute, nakon čega predsjedatelj rješava ovo pitanje.
- (2) Izaslanik može zatražiti riječ kako bi ispravio navod koji je netočno naveden i koji može biti povodom nesporazuma ili koji traži objašnjenje. Predsjedatelj daje riječ izaslaniku odmah nakon što izaslanik čija je izjava prouzročila potrebu za objašnjenjem završi svoj govor. Izaslanik se u tom slučaju mora ograničiti na ispravak, odnosno objašnjenje, koje ne može trajati dulje od tri minute.

Članak 65.
(Poštivanje dnevnog reda)

Izaslanik ili drugi sudionik u raspravi može govoriti samo o pitanju o kojemu se raspravlja, sukladno utvrđenom dnevnom redu. Ako odstupi od dnevnog reda, predsjedatelj ga upozorava. U slučaju da se i nakon ovoga upozorenja ne bude pridržavao dnevnoga reda, predsjedatelj mu uskraćuje pravo govora.

Članak 66.
(Sudjelovanje predsjedatelja u raspravi)

Ukoliko želi sudjelovati u raspravi, predsjedatelj napušta mjesto predsjedatelja i izlazi za govornicu. Za to vrijeme sjednicom predsjedava prvi zamjenik predsjedatelja.

Odjeljak D. Održavanje reda

Članak 67.
(Mjere zbog nepoštivanja reda ili Poslovnika)

- (1) Predsjedatelj održava red za vrijeme sjednice. Svi su nazočni obvezni pridržavati se njegovih uputa.
- (2) Predsjedatelj može upozoriti izaslanika koji svojim ponašanjem ili govorom za vrijeme sjednice ne poštiva red ili odredbe ovoga Poslovnika.
- (3) Izaslaniku koji je tijekom iste sjednice dva puta upozoren za nepoštivanje reda i odredaba ovoga Poslovnika uskraćuje se pravo govora ako i dalje bude ometao red i primjenu ovoga Poslovnika.
- (4) Predsjedatelj može naložiti bilo kojem nazočnom da napusti dvoranu ako on ne poštiva red.

Članak 68.
(Prekid sjednice)

Ako predsjedatelj ocijeni kako nije u stanju održavati red za vrijeme sjednice, odlučuje o prekidu sjednice, kao i o nastavku rada kada se za to steknu uvjeti, s tim što prekid sjednice ne može trajati dulje od jednoga sata.

Odjeljak E. Tijek sjednice

Članak 69.
(Zapisnik)

- (1) Zapisnik sjednice predlaže se na usvajanje na sljedećoj sjednici.
- (2) Svaki izaslanik ima pravo dati primjedbe na zapisnik, ali ne dulje od tri minute.
- (3) Odluke o opravdanosti primjedaba na zapisnik usvajaju se na sjednici bez rasprave. Ako se primjedbe usvoje, u zapisnik se unose odgovarajuće izmjene.
- (4) Zapisnik ili dio zapisnika na koji nisu iznesene primjedbe smatra se usvojenim.
- (5) Usvojeni zapisnik potpisuju predsjedatelj i tajnik Doma.

Članak 70.
(Rasprava)

- (1) O sadržaju i biti akta iz svake točke dnevnog reda raspravlja se prije donošenja odluke o njemu, osim ako Poslovnik propisuje donošenje odluke o određenim aktima i pitanjima bez rasprave.
- (2) Kada iz rasprave o točki dnevnog reda proiziđe više prijedloga

zaključaka, predsjedatelj na glasovanje daje prijedloge zaključaka redoslijedom predlaganja.

- (3) Rasprava o ustavnim amandmanima, predloženim zakonima i drugim pitanjima sastoji se iz dva dijela: opće rasprave i rasprave o pojedinostima.

Članak 71.

(Pravo kluba na stanku)

- (1) Svaki klub naroda ima pravo zatražiti stanku do 30 minuta za svaku odgovarajuću točku. Predsjedatelj je dužan odmah dati stanku ako nije počelo glasovanje.
- (2) Nakon stanke, predstavnik kluba obrazlaže zahtjev za stanku.

Odjeljak F. Donošenje odluka

Članak 72.

(Glasovi izaslanika)

Glas svakoga izaslanika je osobni i ne može se prenositi.

Članak 73.

(Odlučivanje u Domu)

- (1) Odluke u Domu donose se većinom glasova izaslanika koji su nazočni i koji glasuju. Izaslanici ulažu najveće napore kako bi većina uključivala najmanje jednu trećinu izaslanika izabranih s teritorija svakoga entiteta, osim ako je drukčije predviđeno Ustavom BiH i ovim Poslovníkom.
- (2) Ako se izaslanik prilikom glasovanja ne očituje "za", "protiv" ili "suzdržan" a nazočan je u dvorani prilikom glasovanja, smatra se "suzdržanim".

- (3) U svim slučajevima, zbroj glasova mora biti najmanje jednak kvorumu propisanom člankom 61. stavak (2) ovoga Poslovnika, osim ako Ustavom BiH i ovim Poslovníkom nije drukčije predviđeno.

Članak 74.

(Odlučivanje - nedostatak glasova iz jednog entiteta)

- (1) Ako većina glasova ne sadrži jednu trećinu glasova s teritorija svakoga entiteta ili ako se ustvrdi da nema kvoruma, predsjedatelj može odrediti stanku u trajanju do 60 minuta, tijekom koje se pokušava naći rješenje.
- (2) U slučaju nedostatne većine, ako sporno pitanje nije riješeno nakon stanke, predsjedatelj saziva Kolegij u roku od iduća tri dana kako bi se postigla suglasnost i o postignutoj suglasnosti odmah izvješćuje izaslanike.
- (3) Ako Kolegij ne uspije postići suglasnost, odluku donosi većina ukupnoga broja izaslanika koji su nazočni i koji glasuju, uz uvjet da glasovi "protiv" ne sadrže dvije trećine ili više izaslanika izabranih iz svakoga entiteta. Dom se saziva radi takva glasovanja u najkraćem mogućem roku nakon sjednice Kolegija, a u svakom slučaju najkasnije do tri dana.
- (4) Ako Kolegij uspije postići suglasnost, o tome obavještava Dom, nakon čega se glasuje sukladno članku 73. Poslovnika. Ako se glasovanjem ne dobije potrebna većina, odmah se glasuje sukladno stavku (3) ovoga članka.
- (5) Ukoliko nema kvoruma, a nakon stanke predsjedatelj ustvrdi ili glasovanje to pokaže kako i dalje nema kvoruma, razmatrano pitanje odgađa se za iduću sjednicu.

Članak 75. **(Način glasovanja)**

Glasovanje u Domu može se obavljati:

- a) elektronički;
- b) podizanjem glasačkog kartona - odnosno podizanjem ruke;
- c) prozivanjem.

Članak 76. **(Elektroničko glasovanje)**

- (1) Kada se rabi elektronički sustav glasovanja, registrira se i prikazuje ukupan broj glasova za , broj glasova protiv i broj suzdržanih glasova. Zaslone prikazuje glas svakoga izaslanika zelenom (za), crvenom (protiv) i bijelom (suzdržan) bojom, te sivom bojom prazna mjesta izaslanika koji nisu nazočni sjednici. Elektronički sustav glasovanja registrira ima li kvoruma i sadrži li većina, ako postoji, najmanje jednu trećinu glasova izaslanika s teritorija svakog entiteta. Nakon glasovanja, na zaslonu se vidi ishod glasovanja.
- (2) Ako se glasovanje provede nakon traženja suglasnosti iz članka 74. ovoga Poslovnika, elektronički sustav glasovanja registrira i prikazuje ukupan broj glasova za , glasova protiv i suzdržanih glasova, kao i sadrže li glasovi "protiv" dvije trećine ili više glasova izaslanika izabranih iz svakoga entiteta.
- (3) Elektronički sustav glasovanja registrira i način na koji je svaki izaslanik glasovao. Međutim, elektronički sustav glasovanja omogućuje i tajno glasovanje.
- (4) Sve se informacije na zaslonu ispisuju na jezicima koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini i odgovarajućim pismima.

Članak 77.

(Glasovanje podizanjem glasačkog kartona)

- (1) Ako je elektronički sustav glasovanja izvan uporabe ili na zahtjev jedne trećine izaslanika u Domu, glasuje se podizanjem glasačkog kartona, odnosno podizanjem ruke.
- (2) Predsjedatelj, uz pomoć zamjenika predsjedatelja i tajnika Doma, konstatira koliko je glasova "za", koliko "protiv" i koliko je "suzdržanih" glasova, uzimajući u obzir ispunjenje drugih zahtjeva iz čl. 73. i 74. stavak (2) ovoga Poslovnika.

Članak 78.

(Glasovanje prozivanjem)

- (1) Glasovanje prozivanjem primjenjuje se kada predsjedatelj osobno ili na prijedlog bilo kojega izaslanika ocijeni to potrebnim, kako bi se uklonile sumnje u regularnost ishoda glasovanja.
- (2) U tom slučaju, tajnik Doma proziva izaslanike pojedinačno. Svaki prozvani izaslanik očituje se "za", "protiv" ili "suzdržan". Prilikom prozivanja rabi se latinični - abecedni redoslijed ako je predsjedatelj Hrvat ili Bošnjak, a ćirilični - azbučni redoslijed ako je predsjedatelj Srbin.

Članak 79.

(Ishod glasovanja)

Na kraju glasačke procedure, predsjedatelj konstatira koliko je glasova za, glasova protiv i koliko je suzdržanih te ishod glasovanja s teritorija svakog entiteta, kako je predviđeno člankom IV.3.d) Ustava BiH, i priopćava konačnu odluku.

Odjeljak G. Zapisnik i snimka rasprave

Članak 80. (Sadržaj zapisnika)

- (1) Zapisnik sadrži podatke koji se odnose: na datum, mjesto i vrijeme održavanja sjednice; na razmatrana pitanja; na imena ili službene dužnosti sudionika u raspravama; na rezultat glasovanja i na usvojene odluke.
- (2) Izaslanik može zahtijevati unošenje njegove primjedbe u zapisnik u svezi s mogućim kršenjem Ustava BiH ili ovoga Poslovnika.

Članak 81. (Javnost zapisnika)

- (1) Zapisnici rasprava u Domu u cijelosti su dostupni javnosti.
- (2) Zapisnici iz članka 84. stavak (3) ovoga Poslovnika nisu dostupni javnosti, osim ako Dom drukčije ne odluči.

Članak 82. (Tonsko snimanje sjednica)

- (1) Sjednice Doma tonski se snimaju, a mogu biti sačinjenje i kratke bilješke, radi izradbe konačnoga transkripta sjednice.
- (2) Kolegij preciznije propisuje način pripreme, čuvanja, objave i slanja transkripta.

Članak 83. (Autoriziranje transkripta sjednice)

- (1) Izaslanik može zatražiti transkript svoga govora na autoriziranje. Od izaslanika se očekuje da vrati autorizirani

transkript. Prilikom autoriziranja, izaslanik ne smije unositi bitnije izmjene u tekst i izostavljati izražene misli.

- (2) Ako izaslanik ne dostavi ispravak u roku od 48 sati od vremena kada mu je transkript dostavljen, transkript se smatra autoriziranim.

Odjeljak H. Javnost rada

Članak 84.

(Javnost rada i pristup informacijama)

- (1) Dom radi javno i na vrijeme, te u cijelosti i objektivno informira javnost o svome radu. Pod jednakim uvjetima Dom, sukladno Zakonu o slobodi pristupa informacijama u BiH, svim zainteresiranim osigurava pristup raspoloživim informacijama.
- (2) Cjeloviti zapisnici rasprava u Domu, zakonodavne, kao i najvažnije aktivnosti vezane uz rad Doma, povjerenstava Doma i zajedničkih povjerenstava, dostupne su javnosti, a sukladno mogućnostima PSBiH.
- (3) Iznimka iz st. (1) i (2) ovoga članka su informacije za koje Dom, kao nadležno javno tijelo, utvrdi da njihovo otkrivanje može izazvati štetu po legitimne ciljeve za sljedeće kategorije:
 - a) vanjske politike, interesa obrane i sigurnosti, kao i zaštite javne sigurnosti;
 - b) interesa monetarne politike;
 - c) sprečavanje kriminala i svakog otkrivanja kriminala;
 - d) zaštite postupka donošenja odluka javnog tijela u davanju mišljenja, savjeta ili preporuka javnog tijela, zaposlene osobe u javnom tijelu ili svake osobe koja obavlja aktivnost za ili u ime javnog tijela, a ne obuhvaća činjenične,

- statističke, znanstvene ili tehničke informacije;
- e) druge ciljeve utvrđene Zakonom o slobodi pristupa informacijama u BiH;
 - f) Dom objavljuje traženu informaciju, bez obzira na utvrđenu iznimku u smislu ovoga stavka, ako je to opravdano javnim interesom, i uzima u obzir svaku korist i štetu koje mogu proizići iz toga, o čemu odlučuje Kolegij.

Članak 85. (Pristup sjednicama)

- (1) Građanima i predstavnicima sredstava javnog priopćavanja osigurava se slobodan pristup sjednicama Doma u za njih posebno rezerviranom prostoru, kako utvrdi Kolegij, sukladno prostornim mogućnostima.
- (2) Sjednice su povjerenstava otvorene za javnost, ako povjerenstva drukčije ne odluče.
- (3) Sjednica ili dio sjednice na kojoj se razmatraju pitanja iz članka 11. ovoga Poslovnika održava se bez nazočnosti predstavnika sredstava javnog priopćavanja i javnosti.

Članak 86. (Rezerviranje mjesta)

Osim mjesta rezerviranih za izaslanike, odgovarajuća mjesta u prostoru za održavanje sjednica osigurana su za članove Predsjedništva BiH, članove Vijeća ministara BiH i uzvanike.

Odjeljak I. Zajedničke sjednice obaju domova PSBiH

Članak 87.

(Sazivanje i predsjedanje)

- (1) Zajedničku sjednicu obaju domova PSBiH (u daljnjem tekstu: zajednička sjednica) sazivaju predsjedatelji domova:
 - a) u svim prilikama, prema ocjeni Zajedničkog kolegija,
 - b) u svečanim prigodama,
 - c) u iznimnim okolnostima, na zahtjev Predsjedništva BiH.
- (2) Zajedničkom sjednicom izmjenično predsjedaju predsjedatelji domova.

Članak 88.

(Poziv i dnevni red)

- (1) Dnevni red zajedničke sjednice utvrđuje Zajednički kolegij.
- (2) Poziv za zajedničku sjednicu dostavlja se izaslanicima i zastupnicima u rokovima sukladnim poslovnicima domova.

Članak 89.

(Donošenje odluka)

Prilikom donošenja odluka, domovi se očituju odvojeno i primjenjuju se odredbe poslovnika koje se odnose na glasovanje - odlučivanje u domu.

POGLAVLJE V. Aktivnosti Doma

Odjeljak A. Opće odredbe

Članak 90. (Rad Doma)

Dom radi sukladno Ustavu BiH, zakonu i odredbama ovoga Poslovnika.

Članak 91. (Aktivnosti Doma)

Dom obavlja sljedeće aktivnosti:

- a) zakonodavnu;
- b) nadzornu;
- c) informativnu;
- d) unutarne reguliranje;
- e) donosi odluke o pitanjima od vitalnog interesa i samoraspuštanja;
- f) međuparlamentarnu suradnju zajedno sa Zastupničkim domom;
- g) druge aktivnosti sukladno Ustavu BiH, zakonu i ovome Poslovniku.

Odjeljak B. Temeljni zakonodavni postupak

Članak 92. (Ovlašteni predlagatelj)

Prijedlog zakona može podnijeti izaslanik, povjerenstvo Doma, zajedničko povjerenstvo, Zastupnički dom, kao i Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara BiH, u sklopu svojih nadležnosti.

Članak 93.
(Sadržaj zakona)

- (1) Prijedlog zakona podnosi se u obliku teksta prijedloga s člancima. Predlagatelj je zakona dužan prijedlog zakona istodobno dostaviti u pisanom i elektroničkom obliku na jezicima i pismima koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini. Iznimno, kada je izaslanik predlagatelj zakona, može dostaviti prijedlog zakona u pisanom i elektroničkom obliku na jednom od jezika i pisama koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.
- (2) Uz prijedlog se dostavlja obrazloženje koje sadrži:
 - a) ustavnu osnovu za usvajanje zakona;
 - b) razloge za donošenje zakona;
 - c) načela na kojima je prijedlog utemeljen;
 - d) financijska i druga sredstva nužna za provedbu zakona;
 - e) mišljenja institucija i organizacija koje su konzultirane tijekom izradbe prijedloga;
 - f) bilo koje druge okolnosti koje bi mogle objasniti Domu razloge za donošenje zakona.
- (3) Uz prijedlog izmjena i/ili dopuna zakona ili drugog akta prilažu se i odredbe članaka, odnosno odredbe koje se mijenjaju, odnosno dopunjuju.

Članak 94.
(Razmatranje)

- (1) Zakone i druge akte dostavljene u PSBiH prvo razmatra Zastupnički dom.
- (2) Na prijedlog Kolegija, akte iz ovoga članka Dom može razmatrati prije Zastupničkoga doma.

Članak 95. **(Podnošenje zakona)**

- (1) Prijedlog zakona podnosi se predsjedatelju, koji ga odmah dostavlja Kolegiju.
- (2) Kolegij u roku od sedam dana odlučuje kojemu povjerenstvu prijedlog zakona treba dostaviti i dostavlja ga Ustavnom pravnom povjerenstvu, radi davanja mišljenja o usklađenosti s Ustavom BiH i pravnim sustavom, i nadležnom povjerenstvu, radi davanja mišljenja o načelima na kojima je zakon utemeljen. Istodobno, Kolegij dostavlja prijedlog zakona izaslanicima, Vijeću ministara BiH i Predsjedništvu BiH kada oni nisu predlagatelji.
- (3) Tajnici domova, u dogovoru, daju prijedlog kolegijima obaju domova radi određivanja nadležnog zajedničkog povjerenstva, o čemu odlučuju kolegiji domova, u roku od sedam dana od dana dostave prijedloga zakona i dostavljaju ga subjektima navedenim stavkom (2) ovoga članka.
- (4) Ako se ne ispune rokovi iz st.(1) i (2) ovoga članka, Kolegij je dužan obavijestiti Dom i predlagatelja zakona o razlozima kašnjenja i predložiti nove rokove. O opravdanosti navedenih razloga i prihvaćanju novih rokova odlučuje Dom.
- (5) Ako je Dom dobio više prijedloga zakona koji reguliraju istu problematiku, Kolegij ih upućuje u proceduru sukladno stavku (2) ovoga članka. Ako Vijeće ministara BiH nije predlagatelj zakona, Kolegij zakon upućuje Vijeću ministara BiH radi davanja mišljenja u roku od 20 dana. Kada Dom dobije mišljenje Vijeća ministara BiH o zakonu, zakon koji je dobio pozitivno mišljenje ima prednost u daljnjoj proceduri pred Domom.

- (6) Kolegij poziva predlagatelje zakona iz stavka (5) ovoga članka da u roku od sedam dana učine napor kako bi usuglasili prijedloge i jedan prijedlog zakona uputili u daljnju proceduru. Ako predlagatelji ne postignu suglasnost, u daljnju parlamentarnu proceduru upućuje se prijedlog zakona koji je prvi dostavljen Domu.
- (7) Ako Vijeće ministara BiH u roku utvrđenom stavkom (5) ovoga članka ne dostavi mišljenje, nastavlja se parlamentarna procedura o predloženim zakonima do okončanja postupka pred Ustavnopravnim povjerenstvom i nadležnim povjerenstvom, sukladno stavku (6) ovoga članka. Kada Kolegij primi mišljenja Ustavnopravnog povjerenstva i nadležnog povjerenstva, u dnevni red sjednice Doma uvrštava se zakon koji je prvi dostavljen Domu. Do okončanja postupka pred Domom o prvom zakonu miruje postupak o ostalim predloženim zakonima.

Članak 96.

(Predlagatelj zakona - izaslanik ili povjerenstvo Doma)

- (1) Ako je predlagatelj zakona izaslanik ili povjerenstvo Doma, a Kolegij ustvrdi da je nadležno zajedničko povjerenstvo, prijedlog zakona dostavlja Zajedničkom kolegiju.
- (2) Nakon što Zajednički kolegij potvrdi da je nadležno zajedničko povjerenstvo, prijedlog zakona dostavlja ustavnopravnim povjerenstvima domova.
- (3) Nakon što ustavnopravna povjerenstva daju svoja mišljenja, nastavlja se procedura pred zajedničkim povjerenstvom, sukladno poslovnicima domova.

**Odjeljak C. Temeljni zakonodavni postupak:
Postupak u Ustavnompravnom povjerenstvu i nadležnom
povjerenstvu - prva faza**

**Članak 97.
(Usuglašenost prijedloga zakona s Ustavom BiH)**

Ustavnompravno povjerenstvo, nakon razmatranja usuglašenosti prijedloga zakona s Ustavom BiH i pravnim sustavom, dostavlja svoje mišljenje predsjedatelju Doma u roku od 15 dana nakon što je primilo prijedlog zakona.

**Članak 98.
(Prva faza u nadležnom povjerenstvu)**

- (1) Nadležno povjerenstvo, razmatrajući prijedlog zakona u prvoj fazi, dostavlja mišljenje o načelima predloženog zakona predsjedatelju Doma u roku od 15 dana nakon što je primilo prijedlog zakona, koji predsjedatelj upućuje Domu.
- (2) Nadležno je povjerenstvo u ovoj fazi rasprave dužno pribaviti mišljenje Direkcije za europske integracije BiH o usklađenosti prijedloga zakona sa zakonodavstvom Europske unije.

**Članak 99.
(Uvrštenje u dnevni red sjednice Doma)**

- (1) Kada primi mišljenja Ustavnompravnog povjerenstva i nadležnog povjerenstva, koja dostavlja predsjedatelj Doma, Kolegij uvrštava prijedlog zakona u dnevni red sjednice Doma, koja će se održati u roku od 7 do 15 dana.
- (2) Ako je predlagatelj zakona izaslanik ili povjerenstvo Doma, Kolegij mišljenje zajedničkog povjerenstva dostavlja

Zastupničkom domu zajedno s prijedlogom zakona, koji će s procedurom sačekati okončanje postupka po prijedlogu zakona u Domu.

**Odjeljak D. Temeljni zakonodavni postupak:
Rasprava na sjednici doma - prvo čitanje**

Članak 100.

**(Opća rasprava, načela, nužnost donošenja i usuglašenost s
Ustavom BiH)**

- (1) Opća rasprava u Domu počinje prvim čitanjem koje se tiče načela na kojima je prijedlog zakona utemeljen i nužnosti donošenja zakona, prema mišljenju Ustavnopravnog povjerenstva i nadležnog povjerenstva iz prve faze.
- (2) Rasprava u prvom čitanju okončava se usvajanjem ili odbijanjem prijedloga zakona u prvom čitanju.
- (3) Usvajanjem prijedloga zakona u prvom čitanju počinju teći rokovi za podnošenje amandmana.
- (4) Predlagatelj ima pravo povući prijedlog zakona do zaključenja rasprave o prijedlogu zakona u prvom čitanju.
- (5) Ako ocijeni kako se radi o zakonu manjega stupnja složenosti, Dom može odlučiti te prijedlog zakona razmatrati i u drugom čitanju, bez razmatranja u nadležnom povjerenstvu - druga faza.
- (6) Dom može zaključkom odlučiti da nadležno povjerenstvo u roku od 21 dana provede javnu raspravu o prijedlogu zakona.

Članak 101.

(Rasprava u Domu kada je prvo izvješće nadležnog ili Ustavnopravnog povjerenstva negativno)

- (1) Kada Kolegij primi mišljenja Ustavnopravnog povjerenstva i nadležnog povjerenstva o prijedlogu zakona iz kojih proizlazi kako povjerenstvo nije utvrdilo usklađenost s Ustavom BiH i pravnim sustavom, odnosno nije prihvatilo načela predloženoga zakona, u kojemu je povjerenstvo obvezno obrazložiti razloge odbijanja, Kolegij prijedlog zakona s mišljenjima povjerenstava uvrštava u dnevni red sjednice Doma, koja će se održati u roku od 7 do 15 dana.
- (2) Ako Dom prihvati mišljenje Ustavnopravnog ili nadležnog povjerenstva iz stavka (1) ovoga članka, predloženi se zakon smatra odbijenim.
- (3) Ako ne prihvati mišljenja povjerenstava iz stavka (1) ovog članka, Dom traži od povjerenstava izradbu novog mišljenja utemeljenog na novim smjernicama koje utvrdi Dom i u roku koji odredi Dom.

Odjeljak E. Temeljni zakonodavni postupak:

Postupak u nadležnom povjerenstvu

Članak 102.

(Dužnost predlagatelja)

- (1) Predlagatelj zakona ili ovlaštenu predstavnik predlagatelja obvezan je nazočiti sjednici povjerenstva. Predstavnik Vijeća ministara BiH može sudjelovati u radu povjerenstva i onda kada Vijeće ministara BiH nije predlagatelj.
- (2) Ako predlagatelj ili ovlaštenu predstavnik predlagatelja propusti

nazočiti sjednici povjerenstva, a povjerenstvo utvrdi kako je nazočnost predlagatelja ili ovlaštenog predstavnika predlagatelja nužna, povjerenstvo može odgoditi raspravu o tom pitanju i o tome obavijestiti predlagatelja te od njega tražiti nazočenje sljedećoj sjednici. Ako predlagatelj ili njegov ovlašteni predstavnik i nakon ponovljenog poziva ne bude nazočan ni sljedećoj sjednici, smatra se kako je odustao od prijedloga, o čemu povjerenstvo obavještava predsjedatelja Doma.

Članak 103. **(Podnošenje amandmana)**

- (1) Svaki izaslanik, klub naroda, povjerenstvo koje nije nadležno, predlagatelj zakona i Vijeće ministara BiH mogu dostaviti amandmane nadležnom povjerenstvu u pisanom obliku u roku od 15 dana od dana usvajanja prijedloga zakona u prvom čitanju.
- (2) Nakon što rasprava počne, osim amandmana iz stavka (1) ovog članka, predsjedatelj, u dogovoru sa zamjenicima predsjedatelja povjerenstva, odobrava raspravu o novim amandmanima samo u sljedećim slučajevima:
 - a) kada se odnose na nove aspekte ili
 - b) kada nastoje usuglasiti dva ili više prijedloga o kojima se vodi rasprava.
- (3) Kada je za razmatranje prijedloga zakona nadležno zajedničko povjerenstvo, svaki zastupnik može dostaviti amandmane, sukladno stavku (1) ovoga članka.

Članak 104. **(Postupak u povjerenstvu)**

- (1) Postupak u povjerenstvu započinje raspravom o prijedlogu zakona i o podnesenim amandmanima.

- (2) Nakon rasprave, povjerenstvo glasuje o predloženim amandmanima slijedeći redoslijed članaka na koji se odnose. U slučaju iznimno velikog broja amandmana, predsjedatelj može naložiti drugi način rasprave, osiguravajući korektno izražavanje svih stajališta.
- (3) O amandmanima koji se odnose na isti članak raspravlja se i glasuje, počevši od onih koji podrazumjevaju veću izmjenu, o čemu odlučuje predsjedatelj. Predlagatelji amandmana mogu usuglasiti zajednički tekst amandmana.
- (4) Nakon okončanja glasovanja o svim predloženim amandmanima, glasuje se o prijedlogu zakona s prihvaćenim amandmanima.

Članak 105. **(Izvješće povjerenstva)**

- (1) Nadležno je povjerenstvo dužno Domu dostaviti izvješće u roku od 30 dana od dana usvajanja prijedloga zakona u prvom čitanju.
- (2) Kada je nadležno zajedničko povjerenstvo, ono je dužno dostaviti izvješće u roku od 30 dana od dana kada je prijedlog zakona usvojen u prvom čitanju na sjednici doma koji je posljednji razmatrao zakon.
- (3) Izvješće nadležnog povjerenstva sadrži izvješće o prijedlogu zakona i usvojene amandmane, koji su postali sastavnim dijelom prijedloga zakona.

Članak 106. **(Negativno izvješće nadležnog povjerenstva o zakonu u cijelosti)**

- (1) Kada Kolegij primi izvješće nadležnog povjerenstva o

prijedlogu zakona iz kojeg proizlazi da povjerenstvo nije prihvatilo prijedlog zakona u cijelosti, u kojemu je povjerenstvo obvezno obrazložiti razloge odbijanja, Kolegij prijedlog zakona s izvješćem povjerenstva uvrštava u dnevni red sjednice Doma, koja će se održati u roku od 7 do 15 dana.

- (2) Ako Dom prihvati izvješće nadležnog povjerenstva iz stavka (1) ovoga članka, predloženi zakon smatra se odbijenim.
- (3) Ako ne prihvati izvješće, Dom od nadležnog povjerenstva traži izradbu novog izvješća utemeljenog na novim smjernicama koje utvrdi Dom i u roku koji Dom odredi. Po prijedlogu zakona iz stavka (1) ovoga članka provodi se procedura utvrđena člankom 101. ovoga Poslovnika.

Članak 107. **(Izvjestitelj povjerenstva)**

- (1) Predsjedatelj povjerenstva ili drugi imenovani izvjestitelj podnosi izvješće na sjednici Doma.
- (2) Izvjestitelj brani stajalište povjerenstva na sjednici Doma.

Članak 108. **(Proširena rasprava)**

- (1) Prije početka postupka iz članka 104. stavak (1) ovoga Poslovnika, povjerenstvo može samostalno odlučiti i otvoriti proširenu raspravu o predloženom zakonu koja bi uključivala zainteresirana tijela, stručne institucije i pojedince.
- (2) Proširena rasprava neće trajati dulje od 15 dana. Ako se proširena rasprava provede, rok utvrđen člankom 105. st. (1) i (2) ovoga Poslovnika produljuje se za 15 dana.

Članak 109.
(Mišljenje sudionika proširene rasprave)

Pozvani pojedinci i predstavnici tijela i institucija iznose svoja mišljenja o pitanjima u svezi s predloženim zakonom. Na zahtjev povjerenstva, oni svoja mišljenja izražavaju usmeno ili u pisanom obliku, te prilažu stručne radove i druge materijale.

Članak 110.
(Ishod proširene rasprave)

U svoje izvješće povjerenstvo uvrštava zaključke i ishod proširene rasprave, a u dodatku može priložiti radove i materijale podnesene tijekom proširene rasprave. Ako postoji, prilaže se i transkript proširene rasprave.

Odjeljak F. Temeljni zakonodavni postupak:
Rasprava na sjednici Doma - drugo čitanje

Članak 111.
(Sazivanje sjednice Doma)

- (1) Kada primi izvješće nadležnoga povjerenstva, predsjedatelj Doma izvješće dostavlja izaslanicima i u roku od 7 do 15 dana saziva sjednicu Doma na kojoj počinje rasprava o prijedlogu zakona u drugom čitanju.
- (2) U iznimnim slučajevima, rok iz stavka (1) ovoga članka može se skratiti ili produljiti, o čemu odlučuje Kolegij.

Članak 112.
(Amandmani)

- (1) Izaslanici i klubovi naroda mogu predlagati amandmane koji

osporavaju amandmane što ih je povjerenstvo usvojilo. Ovi se amandmani dostavljaju najkasnije 24 sata prije početka sjednice Doma.

- (2) U istom roku ovlašteni predlagatelji amandmana iz članka 103. stavak (1) ovoga Poslovnika mogu predložiti amandmane u pisanome obliku koje žele ponovno braniti na sjednici Doma, nakon što nisu bili uspješno obranjeni u povjerenstvu.
- (3) Nakon što rasprava počne, osim amandmana iz st. (1) i (2) ovoga članka, predsjedatelj, u dogovoru sa zamjenicima predsjedatelja, odobrava raspravu o novim amandmanima samo u sljedećim slučajevima:
 - a) kada se odnose na nove aspekte koje povjerenstvo nije moglo uzeti u obzir ili
 - b) kada nastoje usuglasiti dva ili više prijedloga o kojima se vodi rasprava.
- (4) Predlagatelj amandmana iz ovoga članka ima pravo, sve do okončanja rasprave, amandman povući, izmijeniti ili dopuniti.

Članak 113. **(Drugo čitanje)**

- (1) Drugo čitanje sastoji se od rasprave i glasovanja o predloženim amandmanima, slijedeći redosljed članaka na koje se odnose. Ako postoji iznimno veliki broj amandmana, predsjedatelj može odrediti drugi način rasprave, osiguravajući korektno izražavanje svih stajališta.
- (2) O predloženim amandmanima koji se odnose na isti članak vodi se rasprava i glasuje, počevši od onih koji podrazumjevaju veću izmjenu članka, o čemu odlučuje predsjedatelj.
- (3) Predlagatelj zakona, izvjestitelj i predstavnik Vijeća ministara

BiH dobivaju riječ kad god zatraže, sukladno uputama predsjedatelja.

- (4) Nakon što se glasovalo o svim predloženim amandmanima, glasuje se o prijedlogu zakona u njegovom konačnom tekstu.
- (5) Ako je zakon odbijen, predlagatelj zakona ima mogućnost isti zakon još jednom u obliku prijedloga dostaviti predsjedatelju Doma, ali nakon šest mjeseci od dana primitka izvješća o odbijanju prijedloga zakona.

Članak 114.

(Nesklad i pravno-tehničke pogreške)

Za vrijeme rasprave iz članka 109. ovoga Poslovnika, Dom može ocijeniti kako usvojeni amandmani uzroče unutarnji nesklad ili sadrže pravno-tehničke pogreške. U tom se slučaju takvi amandmani ili pojedini članci upućuju nadležnom povjerenstvu, koje ih razmatra, mijenja i predlaže usklađeni tekst zakona.

Odjeljak G. Temeljni zakonodavni postupak:

Odnosi između domova

Članak 115.

(Donošenje zakona)

Prijedlog zakona smatra se donesenim kada ga oba doma PSBiH usvoje u istovjetnom tekstu.

Članak 116.

(Zajedničko povjerenstvo za usuglašavanje)

- (1) Kada se prijedlog zakona usvoji prvo u Domu, predsjedatelj ga dostavlja Zastupničkom domu u roku od tri dana.

- (2) Ako tekst koji donesu oba doma nije istovjetan, predsjedatelj izvješćuje Zastupnički dom kako bi se osnovalo zajedničko povjerenstvo za usuglašavanje teksta.
- (3) Prvu sjednicu zajedničkog povjerenstva sazivaju tajnici obaju domova PSBiH.

Članak 117.
(Usuglašavanje)

- (1) Zajedničko povjerenstvo iz članka 116. ovoga Poslovnika ima šest članova, po tri člana iz svakoga doma.
- (2) Zajedničko povjerenstvo nastoji postići sporazum o istovjetnom tekstu. Za postizanje sporazuma nužna je većina glasova svih članova zajedničkog povjerenstva i u toj većini zastupljenost sva tri konstitutivna naroda, kao i većina iz svakoga doma.
- (3) Ako jedan od domova ne usvoji izvješće zajedničkog povjerenstva, prijedlog zakona smatra se odbijenim.
- (4) Ako oba doma ne usvoje negativno izvješće zajedničkog povjerenstva, prijedlog zakona dostavlja se zajedničkom povjerenstvu radi izradbe novoga izvješća, sukladno smjernicama domova.

Članak 118.
(Izvješće zajedničkog povjerenstva)

- (1) Prilikom odlučivanja o izvješću zajedničkog povjerenstva, Dom primjenjuje odredbe čl. 73. i 74. Poslovnika.
- (2) Ako oba doma ne usvoje izvješće zajedničkog povjerenstva, prijedlog zakona smatra se odbijenim.

Članak 119.

(Usvajanje u istovjetnom tekstu)

Ako Dom usvoji prijedlog zakona u istovjetnom tekstu kao što je usvojen u Zastupničkom domu, prijedlog zakona smatra se donesenim. Predsjedatelj poduzima potrebne mjere za njegovu objavu.

Članak 120.

(Izvornik teksta zakona i akata)

- (1) Tajnik Doma, u suradnji s tajnikom Zastupničkoga doma, odgovoran je za izradbu izvornika teksta zakona i akata koji donose oba doma, utiskivanje pečata i brine za druge radnje, sukladno zakonu.
- (2) Tajnik Doma odgovoran je za izradbu izvornika teksta akata koje donosi Dom, utiskivanje pečata i brine za druge radnje, sukladno zakonu.

Odjeljak H. Skraćeni i žurni postupak

Članak 121.

(Skraćeni postupak)

- (1) Kada podnosi prijedlog zakona, predlagatelj može zatražiti da se prijedlog zakona razmatra po skraćenom postupku. U tom je slučaju predlagatelj obavezan posebno obrazložiti razloge koji opravdavaju skraćenje postupka.
- (2) Zahtjev iz stavka (1) ovoga članka razmatra se na sljedećoj sjednici Doma. Dom odlučuje o zahtjevu nakon rasprave.
- (3) Ako Dom prihvati razmatranje prijedloga zakona po skraćenom postupku, svi rokovi iz redovitog zakonodavnog postupka skraćuju se na pola.

- (4) Kada se prijedlog zakona razmatra u skraćenom postupku, Kolegij može dodatno ograničiti dužinu trajanja rasprave, kao i ograničiti koliko puta izaslanik može dobiti riječ.
- (5) Ako Dom ne prihvati zahtjev, prijedlog zakona razmatra se sukladno redovitom zakonodavnom postupku.

Članak 122. (Žurni postupak)

- (1) Kada podnosi prijedlog zakona visokog stupnja žurnosti ili koji je formuliran na tako jednostavan način da se samo može usvojiti ili odbaciti u cijelosti, predlagatelj može u pisanom obliku zatražiti od Doma razmatranje u jednom čitanju.
- (2) Zahtjev iz stavka (1) ovoga članka razmatra se na sljedećoj sjednici Doma. Dom odlučuje o zahtjevu nakon rasprave.
- (3) Kada se o ovom zahtjevu obavi rasprava, glasuje se. Ako se usvoji, Dom odmah nastavlja raspravu i glasuje o prijedlogu zakona. Amandmani na zakon se ne podnose.
- (4) Ako ne prihvati zahtjev predlagatelja za razmatranje prijedloga zakona po žurnom postupku, Dom odlučuje hoće li se zakon razmatrati po članku 121. Poslovnika ili u redovitom postupku.

Odjeljak I. Proračun i izvješće o izvršenju proračuna institucija BiH

Članak 123. (Proračun)

- (1) Predsjedništvo BiH, na preporuku Vijeća ministara BiH, podnosi PSBiH prije 15. listopada tekuće godine prijedlog zakona koji sadrži proračun institucija BiH za sljedeću godinu (u daljnjem tekstu: proračun).

- (2) Prijedlog zakona koji sadrži proračun prvo razmatra Zastupnički dom. Nakon usvajanja, Zastupnički dom dostavlja prijedlog zakona s proračunom Domu najkasnije do 15. studenoga tekuće godine.
- (3) Prilikom donošenja proračuna, primjenjuju se odredbe koje propisuju temeljni zakonodavni postupak. Međutim, Kolegij skraćuje rokove i poduzima sve druge potrebne mjere kako bi se donio proračun ili, prema potrebi, izmjene i dopune proračuna najkasnije do 15. prosinca tekuće godine.
- (4) Do donošenja zakona o proračunu poštuju se rokovi iz st. (1), (2) i (3) ovoga članka.

Članak 124.
(Izmjene i dopune proračuna)

Proračun se može mijenjati na način i prema postupku za njegovo donošenje.

Članak 125.
(Izvješće o izvršenju proračuna)

- (1) Predsjedništvo BiH, nakon prijedloga Vijeća ministara BiH, podnosi Domu izvješće o izvršenju proračuna, dostavljajući podatke o ostvarenim prihodima i izdacima u protekloj proračunskoj godini.
- (2) Brojke sadržane u izvješću nisu podložne amandmanima. Ako Dom posumnja u točnost brojki, može zatražiti potrebna objašnjenja ili ispravak od Vijeća ministara BiH.

Odjeljak J. Ovlast za ratificiranje međunarodnih ugovora i otkazivanje ugovora

Članak 126.

(Zahtjev za ratificiranje ili otkazivanje ugovora)

- (1) Predsjedništvo BiH, sukladno Ustavu BiH i zakonu, podnosi Domu zahtjev za davanje suglasnosti za ratificiranje ili otkazivanje ratificiranih međunarodnih ugovora, sporazuma i konvencija.
- (2) Tekst međunarodnih ugovora, sporazuma i konvencija nije podložan amandmanima.

Odjeljak K. Amandmani na Ustav BiH

Član 127.

(Ovlašteni predlagatelj)

Amandmane na Ustav BiH mogu predložiti Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara BiH, Zastupnički dom i svaki izaslanik, sukladno Ustavu BiH i ovome Poslovniku.

Članak 128.

(Podnošenje amandmana)

- (1) Osim ako nije drukčije propisano ovim Odjeljkom, amandmani na Ustav BiH podnose se pod istim uvjetima kao i zakoni i prate temeljni zakonodavni postupak.
- (2) Kolegij upućuje predložene ustavne amandmane Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH radi davanja mišljenja, ako oni nisu predlagatelji.

Članak 129.
(Javna rasprava)

Amandmani na Ustav BiH stavljaju se na javnu raspravu prema proceduri koju zaključkom odredi Dom. Zaključkom se određuje nadležno povjerenstvo koje provodi javnu raspravu i određuje rok u kojemu ona treba biti provedena.

Odjeljak L. Ispravci u zakonu, drugom propisu i općem aktu

Članak 130.
(Ispravci)

- (1) Prijedlog za ispravak tiskarskih pogrešaka u objavljenom tekstu zakona ili u drugom propisu, odnosno općem aktu koji je Dom donio, Domu podnosi tijelo nadležno za provedbu toga zakona, odnosno općeg akta.
- (2) Ispravak tiskarskih pogrešaka, poslije poravnanja s izvornikom, utvrđuju tajnici obaju domova PSBiH.

**Odjeljak M. Vjerodostojno tumačenje zakona
i drugog općeg akta**

Članak 131.
(Postupak)

- (1) Vjerodostojnim tumačenjem utvrđuje se istinitost, izvornost i pravilan smisao nedostatno jasne odredbe zakona i drugog propisa, odnosno općeg akta.
- (2) Subjekti koji provode zakone i druge opće akte mogu podnijeti zahtjev za vjerodostojno tumačenje.
- (3) Kada primi zahtjev za vjerodostojno tumačenje zakona i

drugog propisa, odnosno općeg akta, predsjedatelj Doma upućuje ga Ustavnompravnom povjerenstvu, nadležnom povjerenstvu, kao i Vijeću ministara BiH radi davanja mišljenja. Vijeće ministara BiH mora dostaviti mišljenje u roku od 20 dana.

- (4) Nakon što Ustavnompravno povjerenstvo razmotri zahtjev, cijeneći jasnoću norme na koju se tumačenje odnosi, izvješće Ustavnompravnog povjerenstva, zajedno s mišljenjem Vijeća ministara BiH, dostavlja se nadležnom povjerenstvu Doma u roku od 30 dana.
- (5) Nadležno povjerenstvo utvrđuje prijedlog za vjerodostojno tumačenje u roku od 15 dana od dana primitka izvješća Ustavnompravnog povjerenstva i dostavlja ga Ustavnompravnom povjerenstvu.
- (6) Ustavnompravno povjerenstvo utvrđuje konačni prijedlog vjerodostojnog tumačenja i u roku od 30 dana dostavlja ga predsjedatelju Doma.

Članak 132. (Donošenje)

- (1) Vjerodostojno tumačenje donosi Dom i ono postaje sastavnim dijelom zakona, drugog propisa, odnosno općeg akta koji se tumači.
- (2) Predsjedatelj Doma vjerodostojno tumačenje dostavlja predsjedatelju Zastupničkoga doma.

Članak 133. (Primjena)

Vjerodostojno tumačenje zakona, drugog propisa i općeg akta primjenjuje se i vrijedi od dana primjene propisa na koji se odnosi.

Članak 134.
(Objava)

Vjerodostojno tumačenje zakona, drugog propisa i općeg akta objavljuje se u "Službenom glasniku BiH."

**POGLAVLJE VI. Glasovanje o nepovjerenju
Vijeću ministara BiH**

Članak 135.
(Dužnosti Vijeća ministara BiH)

- (1) Vijeće ministara BiH odgovara Domu za predlaganje i provedbu politike i primjenu zakona, drugih propisa i odredaba čija je provedba dio njegove ustavne i zakonske ovlasti, kao i za usmjeravanje i koordiniranje rada ministara.
- (2) Vijeće ministara BiH dužno je na zahtjev Doma podnijeti informacije o svim relevantnim aktivnostima iz svoje nadležnosti.

Članak 136.
(Iniciranje prijedloga)

- (1) Najmanje tri izaslanika u Domu mogu inicirati prijedlog za glasovanje o nepovjerenju Vijeću ministara BiH ili o potrebi njegova preustroja.
- (2) Prijedlog iz stavka (1) ovoga članka dostavlja se predsjedatelju Doma u pisanom obliku, potpisan i s obrazloženjem.
- (3) Predsjedatelj Doma odmah dostavlja ovaj prijedlog Predsjedništvu BiH, Vijeću ministara BiH, izaslanicima i Zastupničkom domu.

Članak 137.
(Uvrštenje u dnevni red)

Prijedlog iz članka 136. stavak (1) ovoga Poslovnika stavlja se na dnevni red sjednice Doma u roku koji Dom utvrdi zaključkom, a u svakom slučaju 30 dana od dana dostave Vijeću ministara BiH.

Članak 138.
(Izvešće Vijeća ministara BiH)

Prije početka rasprave na sjednici Doma o pitanjima iz prijedloga iz članka 136. stavak (1) ovoga Poslovnika, Vijeće ministara BiH može podnijeti Domu izvješće u pisanom obliku s mišljenjem i stajalištima. Izvješće se dostavlja izaslanicima najkasnije 24 sata prije održavanja sjednice.

Članak 139.
(Obrazlaganje prijedloga i odgovor Vijeća ministara BiH)

- (1) Predlagatelj ima pravo i dužnost na sjednici Doma obrazložiti prijedlog iz članka 136. stavak (1) ovoga Poslovnika.
- (2) Vijeće ministara BiH ima pravo odgovoriti i iznijeti svoja stajališta, nakon čega se otvara rasprava.

Članak 140.
(Glasovanje)

- (1) Nakon rasprave, glasuje se o prijedlogu iz članka 136. stavak (1) ovoga Poslovnika.
- (2) Ako prijedlog ne bude usvojen, može se glasovati o drugim inicijativama u svezi s tim.
- (3) Predsjedatelj izvješćuje Vijeće ministara BiH, Zastupnički dom i Predsjedništvo BiH o ishodu glasovanja o prijedlogu iz

članka 136. stavak (1) ovoga Poslovnika i o drugim inicijativama u svezi s time, ako su postojali.

POGLAVLJE VII. Rezolucija i ostali akti

Članak 141.

(Podnošenje prijedloga rezolucije)

- (1) Dom može rezolucijom izraziti svoje stajalište o relevantnim političkim pitanjima, socijalnim problemima i potrebama te utvrditi političke smjernice koje će provoditi Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara BiH ili druge institucije BiH.
- (2) Izaslanik može podnijeti prijedlog rezolucije. Prijedlog rezolucije razmatra se na sjednici Doma, osim ako Dom ne odluči potrebnim prijedlog rezolucije prethodno razmatrati na sjednici nadležnoga povjerenstva.

Članak 142.

(Rasprava)

- (1) Predlagatelj rezolucije dobiva riječ u trajanju do 20 minuta. Ostali sudionici u raspravi mogu dobiti riječ u trajanju do 10 minuta. Amandmani na predložene rezolucije podnose se u pisanom obliku u bilo koje vrijeme sjednice.
- (2) Predsjedatelj može zaključiti raspravu kada je pitanje, po njegovu mišljenju, dostatno razriješeno. Kada se rasprava zaključi, glasuje se o predloženim amandmanima i o predloženoj rezoluciji.

Članak 143.
(Ostali akti)

- (1) Dom može donositi deklaracije, odluke, preporuke, zaključke i druge akte.
- (2) Akti iz stavka (1) ovoga članka definiraju se na sljedeći način:
 - a) deklaracija je akt PSBiH koji sadrži načelno mišljenje o važnim pitanjima koja je PSBiH razmatrao;
 - b) odluka je akt kojim se rješavaju pitanja iz nadležnosti PSBiH;
 - c) preporuka je akt kojim se ukazuje na značenje određenih pitanja koja se odnose na provedbu zakona;
 - d) zaključak se donosi o pitanjima u pojedinačnoj stvari koja se tiču postupka.
- (3) Glasovanje o akima iz stavka (1) ovoga članka obavlja se sukladno utvrđenom načinu odlučivanja u Domu, osim ako Ustavom BiH, ovim Poslovníkom ili zakonom nije drukčije propisano.

POGLAVLJE VIII. Aktivnosti informiranja

Odjeljak A. Izaslanička pitanja

Članak 144.
(Postavljanje pitanja)

- (1) Izaslanici mogu postavljati pitanja Vijeću ministara BiH ili bilo kojem njegovu članu, odnosno svim institucijama BiH. Pitanja se odnose na specifične činjenice, situacije ili na službene informacije iz nadležnosti institucija BiH.

- (2) Pitanja se mogu postavljati i Uredu visokog predstavnika za BiH i predstavnicima drugih međunarodnih organizacija u Bosni i Hercegovini.

Članak 145.
(Podnošenje pitanja)

Pitanja se podnose predsjedatelju u pisanom obliku. Podnesak sadrži i izjavu - traži li izaslanik usmeni odgovor na sjednici Doma ili pisani odgovor. U slučaju da ništa nije naznačeno, smatra se da odgovor treba dati usmeno na sjednici Doma.

Članak 146.
(Usmeni odgovor)

- (1) Kada se traži usmeni odgovor na sjednici Doma, pisani se podnesak kratko formulira jednim pitanjem.
- (2) Kada je pitanje formulirano sukladno stavku (1) ovoga članka, predsjedatelj pitanje prosljeđuje onome komu je upućeno.
- (3) Za pitanja se minimalno izdvaja sat vremena na svakoj redovitoj sjednici i osigurava izravan televizijski prijenos. Odgovori na pitanja uvrštavaju se u dnevni red istim redoslijedom kojim su postavljana, ne kasnije od 30 dana od njihova upućivanja. Prije početka postavljanja pitanja predsjedatelj obavještava Dom na koja je pitanja odgovoreno, a na koja nije.

Članak 147.
(Odgovor)

- (1) Pitanja s odgovorom u pisanom obliku uglavnom se, iako ne isključivo, odnose na tehnička pitanja ili ona koja ne dopuštaju jednostavno usmeno objašnjenje. Niti pitanje niti odgovor ne smiju prekoračiti jedan standardni list formata A-4.

- (2) Predsjedatelj pitanje dostavlja onome komu je upućeno.
- (3) Odgovor u pisanom obliku mora se dostaviti u roku od 30 dana.
- (4) Kada predsjedatelj primi odgovor, presliku dostavlja izaslaniku koji je postavio pitanje. Odgovor s pitanjem javno se objavljuje. Predsjedatelj daje priliku izaslaniku koji je na postavljeno pitanje tražio pisani odgovor da se očituje je li zadovoljan odgovorom. Ako izaslanik nije zadovoljan odgovorom, primjenjuje se članak 149. stavak (1) ovoga Poslovnika.
- (5) Ako se odgovor ne dostavi u roku iz stavka (3) ovoga članka, podnositelj pitanja od Kolegija može tražiti uvrštenje pitanja koje traži odgovor u dnevni red sljedeće sjednice Doma.

Članak 148.

(Zajednička sjednica domova - pitanja i odgovori)

- (1) Najmanje jednom u šest mjeseci Zajednički kolegij organizira posebnu, odnosno zajedničku sjednicu obaju domova o temi: "Izaslanici, zastupnici pitaju - Vijeće ministara BiH odgovara".
- (2) Za ove sjednice dijaloškog tipa osigurat će se uvjeti za izravni televizijski i radijski prijenos, radi javnosti rada i informiranja građana o svim relevantnim pitanjima koja se tiču rada izvršnih tijela vlasti na razini Bosne i Hercegovine.
- (3) Izaslanik ima pravo postaviti jedno pitanje i repliku na odgovore do tri minute. Pitanje se dostavlja Vijeću ministara BiH najmanje sedam dana prije održavanja sjednice.
- (4) Sjednica iz stavka (1) ovoga članka zakazuje se 30 dana ranije, a može trajati do četiri radna sata.

Članak 149.
(Procedura na sjednici)

- (1) Pitanja se obrazlažu na sljedeći način: izaslanik postavlja pitanje u trajanju do tri minute, potom Vijeće ministara BiH ili resorni ministar dobiva riječ u istom trajanju. Nakon toga, izaslanik može komentirati odgovor ili postaviti novo pitanje u trajanju do dvije minute. Vijeću ministara BiH ili resornom ministru omogućuje se odgovor u istom trajanju, nakon čega predsjedatelj zaključuje raspravu i daje riječ sljedećoj osobi ovlaštenoj da govori.
- (2) Vijeće ministara BiH ili ministar mogu zatražiti, iz određenih razloga i samo jednom, odgodu rasprave o pitanju za sljedeću sjednicu Doma.

Odjeljak B. Interpelacija

Članak 150.
(Podnošenje i razmatranje)

- (1) Interpelacija se podnosi predsjedatelju u pisanom obliku i odnosi se na pojedina područja iz nadležnosti svih institucija BiH, kao i ministarstava BiH, na provedbu utvrđene politike i zakona.
- (2) Interpelacija podnesena predsjedatelju u pisanom obliku ne odnosi se na Ustavni sud BiH.
- (3) Kolegij Doma razmatra interpelaciju podnesenu u pisanom obliku. Ako interpelacija ima osnovu, Kolegij je dostavlja naslovniku. U slučaju neosnovanosti interpelacije, Kolegij je vraća predlagatelju kako bi se interpelacija zamujenila pitanjem.

Članak 151.
(Uvrštenje u dnevni red)

- (1) Nakon upućivanja interpelacije naslovniku, interpelacija se uvrštava u dnevni red sjednice Doma u roku od 15 do 60 dana od dana njezina upućivanja.
- (2) U dnevni red jedne sjednice ne može se uvrstiti više od jedne interpelacije.

Članak 152.
(Rasprava)

- (1) Interpelant dobiva riječ u trajanju do 30 minuta za objašnjenje svoje interpelacije, potom, u istom trajanju, riječ dobiva naslovnik. Nakon toga, drugi izaslanici mogu, na svoje traženje, intervenirati u trajanju do 10 minuta. Isto pravilo primjenjuje se i za interpelanta i za naslovnika.
- (2) Predsjedatelj zaključuje raspravu kada je, prema njegovu mišljenju, o interpelaciji dostatno raspravljano.

Članak 153.
(Podnošenje rezolucije)

U roku od tri dana od zaključenja rasprave o interpelaciji, svaki izaslanik može predložiti rezoluciju sukladno čl. 141. i 142. ovoga Poslovnika. Predložena rezolucija uvrštava se u dnevni red sljedeće sjednice.

Odjeljak C. Informativne sjednice s članovima Predsjedništva BiH

Članak 154.

(Informativne sjednice s članovima Predsjedništva BiH)

- (1) Članovi Predsjedništva BiH, na temelju vlastitog zahtjeva ili na zahtjev Doma, izlaze pred Dom radi održavanja informativne sjednice o pitanjima koja su u njihovoj nadležnosti.
- (2) Dom može zatražiti od Predsjedništva BiH da prije održavanja sjednice dostavi izvješće u pisanom obliku.
- (3) Nakon rasprave, Dom može usvojiti rezoluciju koja sadrži njegovo stajalište ili smjernice u svezi s odgovarajućom politikom.

Odjeljak D. Informativne sjednice s članovima Vijeća ministara BiH

Članak 155.

(Informativne aktivnosti u povjerenstvima)

- (1) Članovi Vijeća ministara BiH, na vlastito ili na traženje nadležnog povjerenstva, izlaze pred povjerenstvo radi održavanja informativne sjednice o danom pitanju.
- (2) Povjerenstvo može zahtijevati da članovi Vijeća ministara BiH prije sjednice podnesu izvješće u pisanom obliku o tom pitanju.
- (3) Nakon zaključenja rasprave ili na svojoj sljedećoj sjednici, povjerenstvo može usvojiti rezoluciju u kojoj se iznosi njegovo stajalište ili smjernice u svezi s odgovarajućom politikom ministarstva.

- (4) Ako pozvani član Vijeća ministara BiH:
- a) ne odgovori na poziv povjerenstva,
 - b) ne podnese potrebne informacije povjerenstvu ili
 - c) podnese nepotpune ili netočne informacije povjerenstvu,
- povjerenstvo može pokrenuti postupak za utvrđivanje njegove odgovornosti, sukladno čl. od 136. do 140. ovoga Poslovnika.

Odjeljak E. Godišnje izvješće Vijeća ministara BiH

Članak 156.

(Izvješće o radu Vijeća ministara BiH)

- (1) Vijeće ministara BiH podnosi Domu izvješće o svome radu najmanje jednom godišnje.
- (2) Dom razmatra izvješće o radu Vijeća ministara BiH u roku od 30 dana nakon njegova podnošenja. Nakon rasprave, može se usvojiti i rezolucija.

POGLAVLJE IX. Unutarnje reguliranje

Članak 157.

(Izmjene ili dopune Poslovnika)

Dom može, na prijedlog bilo kojega izaslanika, u svakom trenutku, dopunjavati ovaj Poslovnik sukladno Ustavu BiH, prema proceduri za donošenje odluka, sukladno člankom IV. točka 3.d) Ustava BiH i ovim Poslovníkom.

Članak 158.
(Reguliranje pitanja)

- (1) Dom zaključkom može regulirati određeno pitanje koje nije nikako ili nije precizno regulirano ovim Poslovníkom.
- (2) Zaključak je obvezujući samo za konkretno pitanje iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 159.
(Zaključak)

Povjerenstva mogu usvajati zaključke s istim ciljem kako je navedeno člankom 158. ovoga Poslovníka i o pitanjima iz svojih nadležnosti. Ovi su zaključci podređeni zaključcima Doma.

Članak 160.
(Tumačenje Poslovníka)

Kolegij odlučuje, kada je to potrebno, o tumačenju ovoga Poslovníka dok Dom ne odluči drukčije zaključkom ili amandmanima na Poslovník.

POGLAVLJE X. Odluke o pitanjima od vitalnog interesa i samoraspuštanje Doma

Odjeljak A. Odluke o pitanjima od vitalnog interesa

Članak 161.
(Proglašavanje odluke štetnom po vitalni interes)

- (1) Neka se predložena odluka PSBiH može proglasiti štetnom po vitalni interes hrvatskoga, bošnjačkoga ili srpskoga naroda

većinom glasova hrvatskih, bošnjačkih ili srpskih izaslanika.

- (2) Za takvu je predloženu odluku u Domu potrebna suglasnost većine hrvatskih, većine bošnjačkih i većine srpskih izaslanika koji su nazočni i koji glasuju.

Članak 162.

(Pokušaj rješavanja na zajedničkom povjerenstvu ili upućivanje Ustavnom sudu BiH)

- (1) U slučaju protivljenja većine hrvatskih, bošnjačkih ili srpskih izaslanika pozivanju na članak 161. stavak (2) Poslovnika, predsjedatelj Doma naroda saziva zajedničko povjerenstvo sastavljeno od tri izaslanika, od kojih su po jednoga izabrali hrvatski, bošnjački i srpski izaslanici, radi rješenja spornoga pitanja.
- (2) Ako povjerenstvo u roku od pet dana ne uspije to pitanje riješiti, predmet se upućuje Ustavnom sudu BiH, koji će po žurnom postupku ispitati ima li nepravilnosti u postupku.

Odjeljak B. Samoraspuštanje Doma

Članak 163.

(Samoraspuštanje Doma)

- (1) Najmanje tri izaslanika mogu, preko predsjedatelja, podnijeti Kolegiju prijedlog odluke za raspuštanje Doma.
- (2) Kolegij saziva Dom radi razmatranja ovoga prijedloga u roku od 15 dana od dana njegova podnošenja.
- (3) Nakon rasprave, prijedlog se stavlja na glasovanje. Smatra se usvojenim ako ga odobri većina koja sadrži većinu izaslanika iz najmanje dvaju naroda.

- (4) Odluka se objavljuje i dostavlja Zastupničkom domu, Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH.

POGLAVLJE XI. Odnosi s ostalim institucijama BiH

Odjeljak A. Vijeće ministara BiH

Članak 164.

(Prava i dužnosti Vijeća ministara BiH)

U sklopu svojih prava i dužnosti navedenih Ustavom BiH i zakonom, Vijeće ministara BiH:

- a) može podnositi prijedloge zakona Domu i dostavljati mišljenja o prijedlozima zakona koje nije podnijelo;
- b) može tražiti sazivanje sjednice Doma kako bi se razmatralo pitanje o kojemu želi iznijeti svoje stajalište i dobiti mišljenje, odnosno stajalište Doma;
- c) preko svoga predstavnika, dužno je sudjelovati na sjednicama Doma, Kolegija i povjerenstava Doma;
- d) ima pravo i obvezu intervenirati u raspravama;
- e) može tražiti uvrštenje jedne točke u dnevni red sjednice Doma. U tom se slučaju zatražena točka uvrštava u dnevni red sjednice Doma;
- f) može tražiti odgodu rasprave o jednoj neobveznoj točki dnevnoga reda kako bi zauzelo stajalište i iznijelo ga na sljedećoj sjednici. U tom se slučaju zatražena točka skida s dnevnoga reda Doma.

Članak 165.
(Predstavljanje Vijeća ministara BiH)

- (1) Vijeće ministara BiH u Domu predstavlja njegov predsjedatelj ili jedan ili više njegovih članova, osim ako je drukčije propisano ovim Poslovníkom ili zakonom.
- (2) Ministre mogu predstavljati zamjenici i, ako se nazočnost odnosi na sjednice povjerenstava, pomoćnici ministara, osim ako je drukčije propisano ovim Poslovníkom ili zakonom.

Članak 166.
(Obavješćavanje Vijeća ministara BiH)

Dom i njegova povjerenstva obavješćavaju Vijeće ministara BiH o terminima održavanja sjednica, kako bi predstavnici Vijeća ministara BiH sudjelovali na njima.

Odjeljak B. Predsjedništvo BiH

Članak 167.
(Obavješćavanje o sjednici Doma)

- (1) Predsjedatelj Doma obavješćava Predsjedništvo BiH o terminu održavanja sjednice na kojoj će se razmatrati prijedlozi zakona koje predloži Predsjedništvo BiH - pod uvjetima iz čl. 92. i 95. ovoga Poslovníka.
- (2) Predsjedništvo BiH, preko najmanje jednog svoga člana, sudjeluje na sjednicama Doma i ima pravo i obvezu intervenirati u raspravi.

Članak 168.
(Stajališta i izvješća Predsjedništva BiH)

- (1) Na zahtjev Doma, Predsjedništvo BiH izražava stajališta i obavještava Dom o pitanjima koja spadaju u njegovu nadležnost.
- (2) Predsjedništvo BiH, također na zahtjev Doma, najmanje jednom godišnje, Domu podnosi izvješće o izdacima Predsjedništva BiH.

Odjeljak C. Ostale institucije

Članak 169.
(Suradnja s drugim institucijama BiH)

Prava i dužnosti, kao i suradnja Doma s drugim institucijama BiH, ostvaruju se sukladno Ustavu BiH i zakonima.

POGLAVLJE XII. Razno

Članak 170.
(Imenovanje članova parlamentarnih izaslanstava)

- (1) Prije imenovanja članova PSBiH koji sudjeluju u međunarodnim parlamentarnim skupštinama ili drugim međunarodnim institucijama, Kolegij, u suradnji s Kolegijem Zastupničkoga doma, utvrđuje koliko članova moraju izabrati oba doma. Kolegij nastoji pronaći razmjernu formulu koja oslikava ukupni sastav PSBiH.
- (2) Dom imenuje svoje članove koji trebaju sudjelovati u međunarodnim parlamentarnim skupštinama ili drugim međunarodnim institucijama, pri čemu osigurava da oni

oslikavaju ukupan sastav Doma i preko svojih stalnih tijela i Tajništva PSBiH brine te imenovanim zastupnicima omogućuje dolično i nesmetano izvršavanje ovih obveza prema međunarodnim tijelima. Kolegij, uz pomoć Tajništva PSBiH, brine o osiguranju potrebnih uvjeta za provedbu planiranih međunarodnih aktivnosti stalnih i privremenih parlamentarnih izaslanstava.

- (3) Izaslanstvo je dužno u roku od sedam dana nakon imenovanja članova izabrati predsjedatelja i dva zamjenika, utvrditi program rada i o tome obavijestiti Dom.
- (4) Izaslanstvo usvaja poslovnik kojim se bliže utvrđuju prava i obveze predsjedatelja, zamjenika i članova izaslanstva, odnos prema Domu, način podnošenja izvješća i druga pitanja značajna za njegov rad.

Članak 171. (Skupine prijateljstva)

Sukladno kriterijima utvrđenim člankom 170. ovoga Poslovnika, Dom može imenovati svoje članove u skupine prijateljstva s drugim državama koje za to pokažu interes.

Članak 172. (Savjetovanje za novoimenovane predstavnike Bosne i Hercegovine)

- (1) Nadležna tijela BiH koja provode procedure za nominiranje predstavnika Bosne i Hercegovine (za članstvo u europskim ili međunarodnim institucijama), prilikom izradbe listi za članstvo, dužna su obaviti savjetovanje u Domu.
- (2) Savjetovanja se, prije očitovanja Doma, obavljaju na sjednici Proširenog kolegija i Zajedničkog povjerenstva za europske integracije.

Članak 173.
(Uporaba jezika)

- (1) Zapisnici sastanaka i izvješća Doma, povjerenstava i zajedničkih povjerenstava pišu se na hrvatskom, na bosanskom i na srpskom jeziku. Zakoni, ustavni amandmani, poslovnici, zaključci i rezolucije pišu se i objavljuju na isti način.
- (2) Materijali iz stavka (1) ovoga članka pišu se latiničnim i ćiriličnim pismom.
- (3) Izaslanici u pisanom obliku izjavljuju na kojem jeziku žele primati materijale iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 174.
(Upravljanje povjerljivim materijalima)

Svojim odlukama domovi propisuju način upravljanja povjerljivim materijalima. Izaslanici Doma dužni su potpisati iskaz o čuvanju tajne i poslije prestanka dužnosti u Domu i/ili povjerenstvu.

Članak 175.
(Isticanje grba i zastave Bosne i Hercegovine)

Isticanje grba i zastave Bosne i Hercegovine u konferencijskim dvoranama Doma i prostorijama klubova naroda, kao i intoniranje državne himne, obavlja se sukladno zakonu.

POGLAVLJE XIII. Tajništvo PSBiH

Članak 176.

(Osnivanje Tajništva PSBiH)

- (1) Dom, zajedno sa Zastupničkim domom, osniva Tajništvo PSBiH.
- (2) Ustroj i aktivnosti Tajništva PSBiH propisuju se posebnim aktima.

Članak 177.

(Imenovanje tajnika Doma)

Dom ima tajnika. Na prijedlog Kolegija, tajnika imenuje Dom.

Članak 178.

(Imenovanje tajnika Zajedničke službe Tajništva PSBiH)

Tajnika Zajedničke službe Tajništva PSBiH, na prijedlog kolegija obaju domova, imenuju oba doma.

Članak 179.

(Prava i dužnosti tajnika Doma)

- (1) Tajnik Doma:
 - a) pomaže Kolegiju i predsjedatelju Doma u obnašanju njihovih dužnosti;
 - b) osigurava vođenje i čuvanje zapisnika sjednica Doma, Kolegija i povjerenstava Doma;
 - c) brine o službenoj publikaciji rasprava;
 - d) brine o čuvanju i utiskivanju pečata, objavi i dostavi, u ovisnosti o slučaju, zakona i akata koje donese Dom;
 - e) ostvaruje druga prava i obavlja dužnosti određene ovim Poslovníkom te dužnosti koje mu povjeri Kolegij i predsjedatelj Doma.

- (2) U slučaju da tajnik Doma nije u mogućnosti nazočiti sjednicama Doma, predsjedatelju Doma u vođenju sjednica pomaže službenik Tajništva PSBiH kojega odredi Kolegij, na prijedlog tajnika Doma.

POGLAVLJE XIV. Prijelazne i završne odredbe

Članak 180.

(Donošenje Poslovnika)

Poslovnik Doma donosi se prema utvrđenoj proceduri za donošenje odluka u Domu, sukladno članku IV. točka 3.d) Ustava BiH.

Članak 181.

(Postupak po prijedlozima zatečenim u proceduri)

Postupak po prijedlozima zakona i drugih akata koji se nalaze u parlamentarnoj proceduri okončat će se prema odredbama dosadašnjeg Poslovnika ("Službeni glasnik BiH", broj 27/00).

Članak 182.

(Postupak po prijedlozima zatečenim u proceduri kod promjene saziva Doma izborima)

- (1) Postupak po prijedlozima zakona i drugih akata čiji su ovlašteni predlagatelji Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara BiH i Zastupnički dom, a koji su podneseni prije isteka mandata saziva Doma, nastavlja se razmatrati u novom sazivu Doma u fazi u kojoj je prijedlog zakona ili drugog akta razmatran u prijašnjem sazivu.
- (2) Postupak po prijedlozima zakona čiji su predlagatelji izaslanici prethodnoga saziva ne nastavlja se, osim ako netko od izabranih izaslanika novoga saziva ne preuzme ulogu predlagatelja zakona ili drugog akta.

Članak 183.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Poslovnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Članak 184.
(Prestanak važenja zakona)

Stupanjem na snagu ovoga Poslovnika prestaje primjena Poslovnika Doma naroda PSBiH ("Službeni glasnik BiH", broj 27/00).

Broj: 02-34-6-206/05
31. siječnja 2006. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Mustafa Pamuk, v.r.

Ispravak Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj 91/06, ugrađen je u ovaj Poslovnik.

**IZMJENE I DOPUNE POSLOVNIKA
DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Na temelju članka IV.3.b) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 180. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 33/06), Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na 58. sjednici, održanoj 23. svibnja 2006. godine, usvojio je

**IZMJENE I DOPUNE POSLOVNIKA
DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.

U Poslovniku Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 33/06) u članku 183. na kraju teksta, umjesto točke stavlja se zarez i dodaju riječi: "a primjenjivat će se od početka rada Doma naroda u novom sazivu".

Članak 2.

Članak 184. mijenja se i glasi:

"Članak 184.

Početak primjene ovoga Poslovnika prestaje primjena Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 27/00)".

Članak 3.

Ove Izmjene i dopune Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine stupaju na snagu sljedećega dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj: 02-34-6-206/05
23. svibnja 2006. godine
S a r a j e v o

Predsjedatelj
Doma naroda
Mustafa Pamuk, v.r.

KAZALO

A. USTAV BOSNE I HERCEGOVINE.....	5
Preambula.....	5
Članak I Bosna i Hercegovina	6
1. Kontinuitet.....	6
2. Demokratska načela	6
3. Sastav.....	6
4. Kretanje roba, usluga, kapitala i osoba	6
5. Glavni grad	7
6. Simboli	7
7. Državljanstvo.....	7
Članak II Ljudska prava i temeljne slobode	8
1. Ljudska prava	8
2. Međunarodni standardi	8
3. Popis prava	8
4. Nediskriminacija	9
5. Izbjeglice i raseljene osobe.....	10
6. Provedba	10
7. Međunarodni sporazumi	10
8. Suradnja.....	10
Članak III Nadležnosti i odnosi između institucija Bosne i Hercegovine i entiteta.....	11
1. Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine	11
2. Nadležnosti entiteta	11
3. Pravni sustav i nadležnosti entiteta i institucija	12
4. Koordinacija	13
5. Dodatne nadležnosti	13

Članak IV Parlamentarna skupština	13
1. Dom naroda	13
2. Zastupnički dom	14
3. Postupak	14
4. Ovlasti	16
Članak V Predsjedništvo	16
1. Izbor i trajanje mandata.....	17
2. Postupak	17
3. Ovlasti	18
4. Vijeće ministara.....	19
5. Stalni komitet	20
Članak VI Ustavni sud	20
1. Sastav.....	20
2. Postupak	21
3. Nadležnost.....	21
4. Odluke	22
Članak VII Centralna banka	22
Članak VIII Financije	23
Članak IX Opće odredbe	23
Članak X - Izmjene i dopune	24
1. Postupak za izmjene i dopune.....	24
2. Ljudska prava i temeljne slobode	24
Članak XI Prijelazne odredbe	24
Članak XII Stupanje na snagu	25

**Aneks I Dodatni sporazumi o ljudskim pravima koji
će se primjenjivati u Bosni i Hercegovini25**

Aneks II Prijelazne odredbe26

- 1. Zajednička privremena komisija26
- 2. Kontinuitet pravnih propisa.....27
- 3. Sudski i administrativni postupci27
- 4. Državni organi27
- 5. Ugovori27

***B. POSLOVNIK DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE31***

POGLAVLJE I. Konstituiranje Doma naroda

- Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.....31**
- Odjeljak A. Konstituiranje Doma naroda
Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.....31
- Odjeljak B. Klubovi naroda32
- Odjeljak C. Izbor predsjedatelja, prvog i drugog
zamjenika predsjedatelja Doma33

POGLAVLJE II. Prava i dužnosti izaslanika34

POGLAVLJE III. Ustroj Doma37

- Odjeljak A. Kolegij Doma i Zajednički kolegij
obaju domova Parlamentarne skupštine
Bosne i Hercegovine37
- Odjeljak B. Predsjedatelj Doma41
- Odjeljak C. Povjerenstva Doma42
- Odjeljak D. Opće odredbe o povjerenstvima Doma.....47

Odjeljak E. Zajednička povjerenstva obaju domova PSBiH	51
---	----

**POGLAVLJE IV. Sjednice Doma i zajedničke sjednice
obaju domova PSBiH.....62**

Odjeljak A. Radni plan Doma	62
Odjeljak B. Sazivanje sjednice, predlaganje i utvrđivanje dnevnog reda	63
Odjeljak C. Definicija kvoruma, predsjedanje i sudjelovanje u radu	65
Odjeljak D. Održavanje reda	67
Odjeljak E. Tijek sjednice	68
Odjeljak F. Donošenje odluka	69
Odjeljak G. Zapisnik i snimka rasprave	73
Odjeljak H. Javnost rada.....	74
Odjeljak I. Zajedničke sjednice obaju domova PSBiH.....	76

POGLAVLJE V. Aktivnosti Doma.....77

Odjeljak A. Opće odredbe	77
Odjeljak B. Temeljni zakonodavni postupak	77
Odjeljak C. Temeljni zakonodavni postupak: Postupak u Ustavnom pravnom povjerenstvu i nadležnom povjerenstvu - prva faza	81
Odjeljak D. Temeljni zakonodavni postupak: Rasprava na sjednici Doma - prvo čitanje	82
Odjeljak E. Temeljni zakonodavni postupak: Postupak u nadležnom povjerenstvu.....	83
Odjeljak F. Temeljni zakonodavni postupak Rasprava na sjednici Doma - drugo čitanje.....	87
Odjeljak G. Temeljni zakonodavni postupak: Odnosi između domova	89
Odjeljak H. Skraćeni i žurni postupak	91

Odjeljak I. Proračun i izvješće o izvršenju proračuna institucija BiH	92
Odjeljak J. Ovlašt za ratificiranje međunarodnih ugovora i otkazivanje ugovora	94
Odjeljak K. Amandmani na Ustav BiH	94
Odjeljak L. Ispravci u zakonu, drugom propisu i općem aktu	95
Odjeljak M. Vjerodostojno tumačenje zakona i drugog općeg akta.....	95
POGLAVLJE VI. Glasovanje o nepovjerenju Vijeću ministara BiH	97
POGLAVLJE VII. Rezolucija i ostali akti	99
POGLAVLJE VIII. Aktivnosti informiranja	100
Odjeljak A. Izaslanička pitanja.....	100
Odjeljak B. Interpelacija.....	103
Odjeljak C. Informativne sjednice s članovima Predsjedništva BiH	105
Odjeljak D. Informativne sjednice s članovima Vijeća ministara BiH.....	105
Odjeljak E. Godišnje izvješće Vijeća ministara BiH	106
POGLAVLJE IX. Unutarnje reguliranje	106
POGLAVLJE X. Odluke o pitanjima od vitalnog interesa i samoraspuštanje Doma	107
Odjeljak A. Odluke o pitanjima od vitalnog interesa.....	107
Odjeljak B. Samoraspuštanje Doma	108

POGLAVLJE XI. Odnosi s ostalim institucijama BiH	109
Odjeljak A. Vijeće ministara BiH.....	109
Odjeljak B. Predsjedništvo BiH	110
Odjeljak C. Ostale institucije	111
POGLAVLJE XII. Razno	111
POGLAVLJE XIII. Tajništvo PSBiH.....	114
POGLAVLJE XIV. Prijelazne i završne odredbe	115
<i>C. IZMJENE I DOPUNE POSLOVNIKA</i>	
Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.....	119

Temeljem članka IV.3.b) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 180. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br: 33/06, 41/06 i 91/06), Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na 1. izvanrednoj sjednici, održanoj 30. studenog 2007. godine, usvojio je

**IZMJENE I DOPUNE
POSLOVNIKA DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.

U članku 18. stavak (2) Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br: 33/06, 41/06 i 91/06) iza prve rečenice dodaje se druga rečenica, koja glasi:

„Ukoliko je predsjedatelj spriječen ili odbije sazvati sjednicu Kolegija na zahtjev ostalih članova Kolegija, jedan od tih članova može sazvati sjednicu Kolegija.“

Članak 2.

Članak 19. briše se i zamjenjuje novim člankom 19, koji glasi:

„Članak 19.

Kvorum čine dva člana Kolegija. Kolegij svoje odluke donosi konsenzusom nazočnih članova. Ako napori za postizanje konsenzusa ne uspiju, odluke donosi Dom.“

Članak 3.

U članku 21. u stavku (2) iza treće rečenice dodaje se sljedeći tekst:

„Ako je predsjedatelj Doma naroda ili predsjedatelj Zastupničkog doma spriječen ili odbije sazvati sjednicu Zajedničkog kolegija, sjednicu Zajedničkog kolegija može sazvati bilo koji od njegovih zamjenika.“

U članku 21. stavak (3) briše se i zamjenjuje novim stavkom (3), koji glasi:

„(3) Kvorum čini većina članova Zajedničkog kolegija, pod uvjetom da su nazočna najmanje dva člana iz svakoga doma. Zajednički kolegij svoje odluke donosi konsenzusom onih članova koji su nazočni i koji glasuju. Ukoliko napori za postizanje konsenzusa ne uspiju, konačnu odluku donose domovi.“

Članak 4.

U članku 22. stavak (2) briše se i zamjenjuje novim stavkom (2), koji glasi:

„(2) Ako predsjedatelj nije nazočan sjednici Doma, dužnost predsjedatelja obnaša prvi zamjenik predsjedatelja. Ukoliko prvi zamjenik predsjedatelja nije nazočan sjednici Doma, dužnost predsjedatelja obnaša drugi zamjenik predsjedatelja.“

Članak 5.

U članku 23. u stavku (1) iza riječi: „Predsjedatelj Doma“ dodaju se riječi: „ili relevantni zamjenik predsjedatelja“.

Članak 6.

U članku 37. stavak (1) briše se i zamjenjuje novim stavkom (1), koji glasi:

„(1) Ako predsjedatelj povjerenstva nije nazočan sjednici povjerenstva, dužnost predsjedatelja obnaša prvi zamjenik predsjedatelja. Ukoliko prvi zamjenik predsjedatelja nije nazočan sjednici povjerenstva, dužnost predsjedatelja obnaša drugi zamjenik predsjedatelja.“

Članak 7.

U članku 39. stavak (1) briše se i zamjenjuje novim stavkom (1), koji glasi:

„(1) Povjerenstvo odlučuje jednostavnom većinom, uz uvjet da je nazočna najmanje većina njegovih članova.“

Članak 8.

U članku 43. u stavku (1) iza riječi: „od čega je najmanje jedna polovina članova povjerenstva iz svakoga doma“, umjesto zarezavlja se točka, a briše se ostatak teksta koji glasi: „uz uvjet da ta natpolovična većina obuhvaća najmanje po jednog predstavnika svakog konstitutivnog naroda iz Doma.“

U članku 43. stavak (2) briše se i zamjenjuje novim stavkom (2), koji glasi:

„(2) Zajedničko povjerenstvo odlučuje jednostavnom većinom onih koji su nazočni i glasuju, uz uvjet da ta većina obuhvaća najmanje jednu trećinu članova svakoga doma koji su nazočni i koji glasuju i jednoga predstavnika iz svakog konstitutivnog naroda, čiji je najmanje jedan predstavnik nazočan i glasuje. Iznimno od ove odredbe, kada Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove donosi konačne odluke, primjenjuje odredbe čl. 73. i 74. ovoga Poslovnika.“

Članak 9.

U članku 56. u stavku (1) iza riječi: „u konzultacijama sa zamjenicima predsjedatelja,“ dodaju se riječi: „ili na vlastitu inicijativu,“.

U članku 56. stavak (4) briše se i zamjenjuje novim stavkom (4), koji glasi:

„(4) Iznimno od odredaba st. (1) i (2) ovoga članka, iz opravdanih razloga i na zahtjev najmanje pet izaslanika ili na zahtjev većine članova Kolegija, predsjedatelj će sazvati sjednicu Doma u roku od tri dana od dana primitka spomenutog zahtjeva. U tom slučaju, dnevni red sjednice može biti predložen za vrijeme njezina održavanja, a materijali podijeljeni na samoj sjednici.“

Članak 10.

Članak 73. briše se i zamjenjuje novim člankom 73, koji glasi:

„Članak 73.
(Donošenje odluka)

- (1) Sve odluke u oba doma donose se većinom glasova onih koji su nazočni i koji glasuju.
- (2) Izaslanici i zastupnici maksimalno će nastojati da ta većina uključuje najmanje jednu trećinu glasova izaslanika ili zastupnika s teritorija svakog entiteta.
- (3) Ako većina glasova ne uključuje jednu trećinu glasova izaslanika ili zastupnika s teritorija svakog entiteta, predsjedatelj i njegovi zamjenici sastat će se kao povjerenstvo i pokušati osigurati suglasnost u roku od tri dana nakon glasovanja.
- (4) Ako to ne uspije, odluke se donose većinom glasova onih koji su nazočni i glasuju, pod uvjetom da glasovi «protiv» ne smiju sadržavati dvije trećine ili više glasova izaslanika ili zastupnika izabranih iz svakog entiteta.

Članak 11.

U članku 74. stavci (1) i (2) brišu se i zamjenjuju novim stavkom (1), koji glasi:

«(1) Ako većina glasova ne sadrži jednu trećinu glasova s teritorija svakog entiteta, Kolegij će, radeći kao povjerenstvo, nastojati u roku od tri dana postići suglasnost.»

U istome članku stavak (3) mijenja se i postaje stavak (2), koji glasi:

«(2) Ako predsjedatelj i zamjenici predsjedatelja postignu suglasnost iz stavka (3) članka 73. ovoga Poslovnika, relevantna odluka Doma smatra se usvojenom, a Dom se o tome obavještava na odgovarajući način. Iznimno od odredaba članka 19. ovoga Poslovnika, suglasnost se postiže konsenzusom predsjedatelja i dvaju zamjenika predsjedatelja».

U istome članku stavci (4) i (5) postaju stavci (3) i (4), te se iza novoga stavka (4) dodaje novi stavak (5), koji glasi:

«(5) Ako se izaslanik prilikom glasovanja ne očituje «za», «protiv» ili «suzdržan» a nazočan je u dvorani prilikom glasovanja, smatra se «suzdržanim».

Članak 12.

U članku 77. u stavku (2) riječi: „iz čl. 73. i 74. stavak (2) ovoga Poslovnika“ zamjenjuju se riječima: „iz čl. 73. i 74. ovoga Poslovnika“.

Članak 13.

Ove Izmjene i dopune stupaju na snagu danom objave u „Službenom glasniku BiH“.

Broj: 02-34-6-1282-2/07
30. studeni 2007. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine
Bosne i Hercegovine
Sulejman Tihić

Na temelju članka IV.3.b) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 157. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 33/06, 41/06, 91/06 i 91/07), Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH, na 14. sjednici održanoj 19. travnja 2012. godine, usvojio je

POSLOVNIK O DOPUNAMA POSLOVNIKA DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

U Poslovniku Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 33/06, 41/06, 91/06 i 91/07), u članku 101. dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

"(4) Proces iz stavka (3) može se ponavljati najviše dva puta, nakon čega se zakonodavni postupak obustavlja u slučaju da mišljenje ne bude prihvaćeno."

Članak 2.

U članku 106. dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

"(4) Proces iz stavka (3) može se ponavljati najviše dva puta, nakon čega se zakonodavni postupak obustavlja u slučaju da izvješće ne bude prihvaćeno."

Članak 3.

Poslovnik o dopuni Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine stupa na snagu sljedećega dana od dana objave u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

Broj: 02-02-4-471/12
19. travnja 2012. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

Dr. Dragan Čović